JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 11 Februarij.** **N°. 12.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 7 Februarij* 1854. [n°. 2.]

[Staatsblad n°. 6.]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat alsnog in het staatsblad van Nederlandsch-Indie en in de Javasche courant zal worden opgenomen het besluit van 20 Junij 1849 No. 7, luidende als volgt:

Gelet, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

»Aan den directeur der cultures op te dragen, de residenten »en op zichzelven staande assistent-residenten op Java aan te »schrijven, om de controleurs bij de landelijke inkomsten en cul»tures, niet, zonder bijzondere voorkennis en goedkeuring van het »gouvernement, als griffiers bij de landraden te doen fungeren, »vermits dit, in den regel, niet kan geschieden zonder nadeel »voor 's lands belangen, met betrekking tot de cultures en de »landelijke inkomsten."

Afschrift, enz.

Ten Tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

Civiel Departement.

GOEDGEKEURD,

Dat door den waarnemenden Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden,

IS BENOEMD:

Tijdelijk en buitengewoon, tot lid in den raad van justitie te Makasser, *D. A. J. B. de Graaff* [illegible]

Militair Departement.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, het aan den kapitein, plaatselijken adjudant van Weltevreden en Rijswijk, *J. van Dam*, verleend 2jarig verlof naar Nederland.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein, plaatselijke adjudant van Weltevreden en Rijswijk *J. van Dam.*

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie *W. E. Visser.*

OVERGEPLAATST:

Bij het 7de bataillon infanterie, de majoor Jhr. *V. M. de Brauw*, van het 11de bataillon.

Vendutien.

Op Maandag 13 Feb., ten huize van mevrouw de weduwe *van Meeverden*, op Parapattan, hoek Koningsplein, wegens vertrek, door *Voute & Jacobsen.*

Op Dingsdag 14 Feb., voor het commissiehuis van *Munder.*

Op Woensdag 15 Febr., ten huize van den heer *de Wolff*, op het Koningsplein, hoek Gang Secretarie, door gebr. *Roselje & Co.*

Op Donderdag 16 Feb., voor het woonhuis van den heer *Houghton*, in de Kampong Scott, Westzijde van het Koningsplein, door *John Pryce & Co.*

en

Tegen 4% vendusalaris voor het commiehuis van gebr. *Roselje & Co.*

Op Vrijdag 17 Feb., voor rekening des boedels van wijlen den heer *Macartich*, voor de pakhuizen op der groote rivier, naast het locaal der Handels-Vereeniging. Informatie bij *Voute en Jacobsen.*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, *Baharoe Radjie.*

Door den adsistent-resident van Billiton, *M. J. Worbert*, graaf *van Wassenaar* en *A. K. J. L. W. Pflaum.*

Door de boedelkamer te Soerabaya, *Intje Matair.*

Vertrekkende Personen.

F. Laugier.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 24 Januarij tot en met den 8 Februarij 1854.

MARINE HOTEL, *Meinders*, van Sydney. — *Cheriman*, van Banjoemaas. — *G. Giodesen* en *L. Hasewinkel*, van Port Philip. — *C. P. Kuijper, M. Schou en echtgenoot*, van Amsterdam. — *J. A. Haager en familie, en Blok.* — *D. D. Borchers*, van Sydney. — *D. Kuyper*, van Melbourn. — *C. Abrahams*, van Amsterdam. — *A. Hofstee*, van Port Philip. — *C. A. Vreede*, van de reede. — *Boulen* en *Halverhout*, van Singapore. — *P. W. Hofland*, van Passaroeang. — *P. Rotgans*, van Amsterdam.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *B. B. Hollet*, terug uit zee. — *Lange*, van Samarang. — *Baudrij*, van Bordeaux. — Mej. *Dujardin* en *van Pers en familie*, van Rotterdam. — *J. J. Scheuer en familie* en *F. J. van Leent*, van de reede.

JAVA HOTEL. *H. Black* en *familie*, van Indramayoe. — *H. H. Borel*, van Samarang. — *F. H. C. Kervel*, van Anjer. — *J. Smith*, van Samarang. — *S. Collot d'Escury*, van Bandong.

HOTEL WILLEM II. *Hamers*, van Samarang. — *K. Konig* en *Mahieu*, van Soerabaya.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. F. van Leeuwen*, van Samarang. — Mr. *A. R. Bloem*, van Gorinchem. — Mr. *J. J. Schneither*, *E. K. van der Ven, M. F. Rendorp*, *J. R. Adema, C. Pecqueur, J. Laurens*, J. ten *Sicthoff en dochter*, *H. L. Rademaker en familie, H. Hovij, L. Hovij*, Mr. J. *W. van der Laar en Echtgenoot*, van Rotterdam. — *F. J. C. A. Smoetz*, van Riouw. — *S. Ouwehand*, van Kaap de Goede Hoop. — *F. L. Geerling*, van Rembang. — *J. C. Schaaff*, Mr. J. *Voute en familie*, Mej. *van Vloten*, Mej. *van der Bent*, *W. Hulshoff* en Mej. *Beerenstein.*

Advertentiën.

Getrouwd:

T. A. C. VAN KERVEL

met

A. GODEFROIJ.

Batavia, 11 Februarij 1854. (196)

Getrouwd:

J. VREEDE

met

J. J. HISSINK.

SOERABAYA, 3 *Februarij* 1854.

Eenige Kennisgave. (201)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. A. Jansen Hooyman, van der Hout.*

11 *Februarij* 1854. (197)

Bevallen van een ZOON, *A. E. F. van Bronckhorst*, Echtgenoot van

Jhr. Mr. J. GRAAFLAND.

BATAVIA, 11 *Februarij* 1854. (199)

VERKOOP VAN PAARDEN.

Op de Vendutie van Maandag den 13 dezer, bij Mevrouw de Weduwe *van Meeverden*, zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

1 Span zeer goede Wagenpaarden (Sandelwood).
2 Kinder-Rijpaarden.
1 Rijpaard (Bima).
1 Bendiepaard (idem).
allen voor goed.

(176) VOUTE & JACOBSEN.

Op de Vendutie van den 14den dezer, voor het commissiehuis van den Heer *Munder* zal mede verkocht worden:

25 Stuks Preanger Paarden,

afkomstig van **Bandong.** (195)

Op Woensdag den 15 Februarij 1854

VENDUTIE

ten huize van den heer A. J. J. DE WOLFF, op het Koningsplein (hoek Gang Secretarie),

door GEBR. ROSELJE & Co.,

van een zeer netten en wel onderhouden inboedel, bestaande uit Mahonij en andere houten Meubelen, als: Canapé's, Fauteuils, Stoelen, Consoles, Speeltafels, Tafels met Marmeren Bladen, waaronder eene zeer fraaije en van bijzondere grootte; voorts Mahonijhouten Kasten, zuivere Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, (waaronder eenige in olieverw) helder lichtgevende Lampen, Zilver-, Pleet-, Kristal-, Glas-, Porcelein- en Aardewerk, eene élegante Toerwagen, een Palanquin, Wagenpaarden, Tuigen, enz.

Op Dingsdag te voren voor een ieder te bezigtigen.

(186)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 16 Februarij 1854, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Houghton*, in de kampong Scott, westzijde van het Koningsplein, door *John Pryce & Co.*, van eenen netten inboedel, twee Engelsche Piano's, een span Sydney Wagenpaarden, twee Sydney Rijpaarden, een Engelsch Rijtuig, Inlandsche en Sydney Koeijen, en eene collectie fraaije Bloemen.

(187)

Op de door de Ondergeteekenden te houdene Vendutie van Donderdag den 16 Februarij aanstaande à 4 perCent Vendusalaris zullen buiten en behalve andere Goederen ook worden verkocht:

eenige pas aangebragte Muzijkdoozen,

spelende 6, 8 en 12 airs.

Eene partij losse en gezette Brillanten

en

200 realen Goud in Staven.

(179) GEBR. ROSELJE & Co.

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Donderdag 16 dezer mede verkoopen:

100 VAATJES PUIKE BOTER,

pas aangebragt per *Asia.*

(198) GEBR. ROSELJE & Co.

Wordt Gevraagd

eene Gouvernante, ter opleiding van drie jonge kinderen. Adres bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, onder lett. M. (178)

DE VLEESCHHOUWERIJ

op Bazaar Baroe zal op den gewonen voet worden gecontinueerd, en neemt de ondergeteekende mits deze de vrijheid, zich voortdurend in de gunst van hare geëerde begunstigers minzaam aan te bevelen.

Wed. C. W. EBELL,

(173) *Ötken.*

BATAVIA, 6 *Februarij* 1854.

ONHARIGE PADI

bij

(191) L. W. LE CONGE,

Kampong Malaijoe.

HET ZWART FLUWEELEN KLEED. (*slot.*)

Haar snelziend oog ontdekte terstond het ziekbed haars echtgenoots, waarop hij doodsbleek en vermagerd nederlag, maar stil, als in een diepen slaap. Eenige oogenblikken waren voldoende om haar tot bezinning te brengen. Zij naderde het bed. Zij was er op voorbereid om hem te zien lijden, maar niet om dat lijden met zulke vreeselijke sporen op zijn gelaat afgeteekend te zien. De vorderingen zijner kwaal waren snel en onverhinderd geweest; het tijdperk van zijnen laatsten strijd kort maar doodelijk.

De gesloten oogen, de zaamgenepen lippen, de afwezigheid van alle levenskleur, vernietigden de hoop, welke tot nog toe in haar hart geleefd had. De opwellende traan stond in haar oog, maar vloeide niet; hare stijgende ontroering werd in haren loop gestremd, de worstelende welkomstgroet verstomde, eer hij hare lippen ontvlood.

Op zijn hoofdkussen lag een papier, alsof hij het pas uit zijne verstijvende vingers had losgelaten. Werktuigelijk strekte zij er de hand naar uit, en sidderdend zag zij op de laatste woorden, waarop zijne stervende blikken zich gevestigd hadden.

Het was de rekening, voor welke hij aangemaand, vervolgd en in hechtenis genomen was. Met eene pijnlijke huivering las zij daarvan den eersten regel: het was voor een zwart Genueesch fluweelen kleed!

O, hoe weinig wist de jonge vrouw, op het oogenblik dat zij deze noodlottige bestelling deed, dat zij het lijkkleed haars echtgenoots kocht!

Kapitein Popham op zijn Buitenplaats.

Onze vriend Popham had zeer langen tijd zijn vaderland als krijgsman gediend. Hij was het eenige kind van een oud officier, die niets bezat dat zijn officiersplaats, een vrouw, eenige kisten met goed, en onzen jeugdigen toekomstigen kapitein, voor wien hij op zijn vroegst mogelijken leeftijd een plaats van vaandrig had gekregen bij een regiment voetvolk, en wel uit hoofde van zijn eigen langdurige dienst en door de recommandatie van een hoofdofficier bij de koninklijke lijfwacht. Men kon letterlijk zeggen dat onze Popham zijn weg door de wereld gevochten had, want hij had er alle deelen van gezien. Hij had eenige jaren in uiterst moeijelijke dienst doorgebragt in het garnizoen Gibraltar en op de Piek van Teneriffe; hij had Kaffers doodgeschoten aan de Kaap de Goede Hoop; hij was bijna gestoofd in Indië en bijna bevroren in Canada. Hij was zeer goed bekend met Nieuw Schotland, Nieuw Brunswijk, Jamaïca en Demerary. Daar hij geen uitzigt had om ooit rijker te worden dan zijn vader geweest was, was hij op zijn veertigste jaar kapitein en nog oud vrijer; maar op dien leeftijd nam de fortuin voor hem een onverwachte wending. Er was nog een oude tante, zoo rijk als een Oostersche prinses. Zij had kind noch kraai in de wereld, en Popham had altijd van welmeenende vrienden den raad gekregen om zich zoo aangenaam mogelijk bij haar te maken, maar dit strookte geenszins met zijn eigenaardig karakter. In tegendeel, voor hij de wijde wereld inging, en in de tusschenpoozen van zijn verlof, had hij er een bijzonder genoegen in geschept om haar te plagen, met haar te kibbelen, haar allerlei kleine potsen te spelen en haar zeer onheusch te behandelen. Zijn vader had hem wel twintig maal gezegd: »Bob, ge zijt een groote gek! Ziet gij niet dat uw tante het eenigste schepsel in de familie is, die nog wat heeft, en die op eens van u een groot man kan maken?" Alles te vergeefs. Bob Popham vond niets zoo aardig als een grap ten koste zijner tante, en haar tegen te spreken als de geheele wereld haar liefkoosde en vleide. »'t Helpt niets," zei zijn vader; »maar Bob smijt het moedwillig weg; hij denkt om niets en zal tot aan zijn dood zoo arm blijven als Job."

Kortom, Bob ging de wijde wereld in, naar noord en zuid, oost en west, en onderwijl gingen zijn vader en moeder naar de andere wereld. Zijn tante bleef leven, bemind en geliefkoosd door iedereen. Zij was een leelijke oude dame, maar dat kwam er niet op aan; zij had groote

GROOTE RIJTUIG FABRIEK

van

ZAKARA & AUDINEAU.

Zij hebben de eer het publiek bekend te maken, dat hun Magazijn ruim voorzien is van nieuwe élégante Rijtuigen, naar den laatsten smaak bewerkt; vervaardigen alle soorten van Rijtuigen volgens bestelling, en guaranderen derzelver soliditeit voor twee jaren; zij belasten zich met alle reparatiën in de kortst mogelijken tijd en tegen zeer matige prijzen.

Hun établissement is verder ruim voorradig van eene collectie prachtige Lantaarns, enz.

BATAVIA, 1854. (174)

BESTE LIGTE DAKPANNEN

verkrijgbaar tegen f 30 Rec. per Mille.

Te bevragen bij

(190) L. W. LE CONGE,

Kampong Malaijoe. bij Batavia.

Aan het Magazijn van Heeren Mode Artikelen

van

S. D. BRANDON

zijn ontvangen:

Fijne Zwarte Lakens en Satin de Laine, Witte Zijden- en Balvesten, Superfijne Batisten Hals- en Zakdoeken, Zijden en Glacé Handschoenen, Zijden Sokken, Bretels, Fijne Zwarte Hoeden en wijders beste Engelsche Parfumeriën en Zeepen.

Manilla Sigaren No. 2, voor f 48 à Contant.

(194)

ONTVANGEN

BIELEFELDER DAMAST TAFELGOED,

in uitgezochte desseins, bij

(182) VAN RIET & TER GOUW.

SNAREN

voor Guitar, Viool, Violoncel en Alt,

bij

(186) VAN RIET & TER GOUW.

Eene Factuur

NIEUWE FRANSCHE SPIEGELS

thans uitgepakt, bij

(183) VAN RIET & TER GOUW.

16 stuks Gouvernements Obligatiën,

groot f 500, rentende 4½ pCt. Te bevragen bij

(175) J. SPEET, q.q.

TE KOOP OF TE HUUR

Een Huis op Passar Seneen, te bevragen bij

(177) G. INGRAM.

Twee Huizen op Parapattan,

te bevragen bij Mevrouw *Meijer*, te Parapattan. (193)

Bij eene familie, woonachtig in een der aangenaamste buurten, op een ruim erf en gezond gelegen, worden aangeboden een of twee vrije Kamers. Adres lett. Q bij de Boekhandelaren

(192) LANGE & Co.

Wissels op *Nederland*

bij

(142) DE WEERDT, RUYL & Co.

HESSIAN ADVERTISSEMENT.

Great Hessian State Loan of 6,725,000 Doll.

To be reimbursed with 16,581,510 Dollars,
or .... 2,400,000 p. Sterling.

This Loan is guaranted by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. A. von Rothschild* and *Sons*, in Frankfort on the Maine.

The following capital prices must be gained, viz.:

14 of 40,000 Dollars.	60 of 4,000 Dollars.
22 of 36,000 »	60 of 2,000 »
24 of 32,000 »	120 of 1,500 »
60 of 8,000 »	180 of 1,000 »

etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1 Juny 1854. The PRICE OF THE SHARES is as follows:

One share for £ 1 St.	Thirty shares for £ 20 St.
Six » » 5 »	Sixty-five » » 40 »
Thirteen » » 10 »	137 » for » 80 »

The undersigned have great pleasure in announcing that they are now appointed *Sole Agents* for this distribution in the British and Dutch Colonies, in consequence of the former Agents having *illegally* inserted in their shares, and made a *deduction of ten per cent*, on payment of the Prizes, without such being mentioned in their Prospectus, or authorized by the Contractors.

It has been thought necessary to lay these facts before the Public, so that they may *not be deceived by the caution which the dismissed Agents have thought fit to insert in the Newspapers*. The public are therefore informed, that if they wish to purchase Shares enjoying the full advantages, without any deductions, they must be signed by one of *our Firm*, who have been the Agents in England for upwards of twelve years, during which period, they have paid, to successful holders of Shares in Great Britain, prizes to the amount of £ 52,000 St., free of deduction, which have been distributed in Liverpool, Birmingham, Manchester, London, &c.

Shares will be forwarded, on receipt Bank Notes, Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St.

Each Shareholder will receive, immediately after their Drawing. the List of the successful numbers.

The prizes obtained, will be paid in Batavia through an established Bank, upon delivery of the Prize Share.

Apply without delay, to the appointed Government Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild* and *Sons*, Bankers, Frankfort on the Maine; or their House, Messrs. *A. Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.

J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,

Bankers and sole appointed Government Lottery Agents

(1294) Frankfort on Maine.

Houders van Cognossement over

V A 430/449 20 Mandjes Champagne

door de Heeren *W. van Eijk & Co.* te Rotterdam aan *Order* afgeladen naar Batavia, per Ned. schip *Madura*, kapt. *T. Drayer*, worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij de Agenten van dien bodem.

(189) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Voor passage naar Nederland wordt aangeboden het Ned. fregatschip *Wassenaar*, kapt. *A. Hofstee*, hebbende bijzonder goede en ruime inrigtingen voor Passagiers, voerende een geëxamineerd scheepsdoctor, en zullende in het begin of midden der maand Maart van Batavia regtstreeks vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en

de Agenten,

(188) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Passage naar Nederland.

Het nieuw gebouwd snelzeilend barkschip *Luctor & Emergo*, kapt. *S. Ouwehand*, voerende een bekwamen scheepsdoctor en bijzonder goed ingerigt voor Passagiers, om in Maart aanstaande te vertrekken.

Adres bij

(200) DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA.

Op den 8sten dezer werd er in de Kali Goesti, bewesten deze stad, het lijk gevonden van een onbekenden Inlander, wiens handen met een buikgordel waren te zamen gebonden. Denkelijk is zulks uit het Tangerangsche of Bantamsche afkomstig en door den hoogen watervloed afgedreven.

— Op den 8sten dezer is het detachement suppletie troepen, waarvan wij melding maakten in ons No. van 26 November 1853 No. 94, ingescheept aan boord van het Nederlandsch stoomvaartuigschip *Generaal Baron van Geen*, gezagvoerder *G. Rotgans*, alhier gedebarkeerd. Sterk 130 onderofficieren en manschappen, stond het onder het bevel van den kapitein der artillerie *J. C. Labaar*, medegekomen de 2den luitenant der infanterie *A. H. Geerders*, de 2de luitenant der artillerie *E. A. W. W. van Douwen* en de officier van gezondheid 3de klasse *B. Scheeuders*, beide eerstgenoemde officieren van verlof terugkomende. De manschappen zagen er gezond en wel uit en zijn dadelijk naar de kasernen van het algemeen depôt te Weltevreden doorgemarcheerd.

DE OOSTERSCHE KWESTIE.

De reeds medegedeelde telegrafische dépêche van lord *Redcliffe*, te Weenen ontvangen, volgens welke er alle uitzigt bestond, dat de Porte de laatste collective voorstellen der vier groote mogendheden zou aannemen, heeft geenszins dien gunstigen dunk te weeg gebragt, als men verwacht had. De beurs te Weenen onderging op die tijding althans slechts eene geringe rijzing. Men heeft dus reden om te veronderstellen, dat die dépêche, of hetgeen daarvan verder te Weenen is uitgelekt, minder formeel moet zijn dan men wel dacht.

De *Invalide Russe* bevat de officieele bulletins nopens het gebeurde te Sinope en te Akalzick. Gelijk men kan denken, worden in deze de overwinningen der Russen op de Turken zeer hoog opgegeven. De juiste bijzonderheden kan men echter daaruit geenszins putten. Men zou ten minste eerst de officieele bulletins der laatsten moeten afwachten, die waarschijnlijk hunne nederlaag evenzeer zullen verkleinen. als de Russen hunne overwinning vergrooten. Intusschen verdient vermelding dat de generaal *Andronikoff* zelf het verlies der Turken aan dooden in den veldslag van Akalzick slechts op 1000 man schat, en geenszins op 4 of 5000 man, zoo als de eerste dépêches melden.

De *Times* wacht van de laatste poging der Weener conferentie om de Turksch-Russische geschillen te vereffenen, niet veel heil, en maakt tevens de opmerking dat zoo Rusland in al zijne eischen volhardt, de groote kwestie reeds beslist moet zijn, omdat het hof van St. Petersburg vroeger heeft verklaard, dat het binnenloopen van Fransche of Engelsche oorlogsschepen in de Zwarte zee, als eene oorlogsverklaring zou beschouwd worden; hetgeen nu heeft plaats gehad, doordien een Fransch en een Engelsch oorlogschip zich naar Sinope hebben begeven.

Naar luid van berigten uit St. Petersburg van den 10 dezer, is van wege het gouvernement afgekondigd, dat de toezegging van ongehinderde scheepvaart voor de neutrale vlaggen geenszins schepen betreft, die den vijand krijgsbehoeften toevoeren, zullende deze naar het volkenregt door de Russische kruisers worden opgebragt en prijs verklaard.

NEDERLAND.

Men verneemt uit Hardenberg, 18 Dec. In den laatsten tijd is de sluikhandel aan deze grenzen, met goed succes, als men het zoo noemen mag, gedreven. Niet zelden gaat zulks met stoutheid en onverschrokkenheid gepaard. Onlangs smokkelde men niet alleen een wagen vol suikerbrooden, maar ook de eigenaren er van — een aantal smokkelaars — over de grenzen. De suiker werd, volgens het bestaande tractaat, door een Hannoversch ambtenaar tot aan het grenskantoor begeleid. Dit kantoor bevindt zich nog op circa een half uur afstand van het Holl. grenskantoor. De suiker werd echter niet daarheen ter aangifte vervoerd, maar op korter afstand op Holl. territoir gelost. Een Han. superieur-ambtenaar, zag niet alleen het lossen van de suiker, maar kon zich evenmin van lagchen onthouden als de smokkelaars zelven, toen hij dezen achter uit den wagen zag kruipen en wel te vreden, na wel verrigte zaak, huns wegs zag gaan. Het ware daarom wenschelijk dat ook Hannover zijn grenskantoor onmiddelijk aan de grenzen plaatste.

— In de omstreken van Roosendaal is door een jager een volwassen arend gevangen, welke in de strniken verward was en een haas in de klaauwen had.

— Men verneemt, dat dezer dagen, op 's Konings specialen last, bij legerorde, Z. M. bijzondere tevredenheid en goedkeuring is uitgedrukt aan den officier van gezondheid 1ste kl. *A. Matthijsen*, te Venlo, ter zake van zijne welgelukte pogingen tot verbetering en volmaking in de aanwending van het gips-verband, waarvoor hij nu onlangs door Z. M. tot ridder der orde van de Eikenkroon is benoemd geworden.

Arnhem, 19 December. Ofschoon de vroeg ingevallen strenge winter voor meerdere armoede deed vreezen, zoo is die vrees grootendeels geweken, dewijl de nieuwe uit- en aanleg der stad voortdurend aan velen arbeid verschaft. Men is steeds bezig met het afbreken der oude wallen, en den aanleg der nieuwe straten; op

---

bezittingen, en iedereen verklaarde dat zij zoo jong en zoo schoon bleef als zij altijd geweest was. Zij was hoog zuinig, ja zelfs wel wat gierig; maar dat kwam er ook niet op aan; de goedhartige wereld liet zich daardoor niet afschrikken. De menschen vonden het zelfs wel aardig; zij hielden niet van die alledaagsche karakters, maar veeleer van iets piquants en origineels. De oude dame woonde dus op vrij sobere kamers in de stad, en zij stuurde een paar oude getrouwe dienstboden als huisbewaarders naar haar aanzienlijk landgoed te Crakskill Common in Surrey, waar zij zelden kwam. In der daad, zij had eigenlijk geen huis noodig; want alle huizen stonden voor haar open. Zij droeg altijd zorg een fraaije equipage te hebben, en een paar knappe bedienden in liverei. Daartoe bepaalde zich al haar weelde, en deze was voor haar genoeg. Gedurende de season was zij omringd van vrienden, oude en jonge, en zij had haar geheele leven onder hen kunnen doorbrengen. Over dag ging zij naar de winkels en bezoeken afleggen, 's avonds naar dinés en openbare vermakelijkheden. Het kostte haar geen duit; het wegende voor haar loges in operas en schouwburgen, toegangsbilletten voor allerlei concerten en tentoonstellingen; en 't was voor heel veel jonge dames een groot pleizier, om bij al zulke gelegenheden in haar rijtuig derwaarts te gaan. De oude dame genoot er zoo veel van als haar gestel veroorloofde, want dat verloor zij nooit uit het oog.

Zij was zeer bezorgd voor haar gezondheid; zij haatte doctors en beminde haar eigen ziel en ligchaam op een bewonderenswaardige manier. Alles wat het leven eener oude dame pleizierig kon maken, stond haar ten dienste. In haar eigen huis, 't is waar, was de weelde niet zeer groot, maar een aantal rijke huizen stond voor haar open. Overal werd zij uitgenoodigd om te komen wonen — overal schonk men haar de beste plaats in de kamer en aan tafel, de mooiste slaapkamer werd voor haar ingeruimd; de uitgezochtste attenties werden haar bewezen, en lang voor de season ten einde was, had zij zoo veel uitnoodiging en op buitenplaatsen, dat zij gerust de volgende kon afwachten. Zoodra de koningin het parlement uiteen had laten gaan, en de fashionable wereld haar rusttijd ging doorbrengen op verafgelegene buitens en kasteelen, was de oude dame altijd onder de eersten die vertrokken. Zij had een reeks van vriendschappelijke bezoeken af te leggen — en zij had een bekoorlijkheid in en om zich, die nooit haar kracht verloor. Deftige raadsheden, groote heeren, lords en hertogen, dames van den hoogsten rang en van allerlei schitterende talenten, en jonge mannen en meisjes van de beminnelijkste hoedanigheden, vereenigden zich om de oude dame het leven zoo aangenaam mogelijk te maken. Welke was die groote bekoorlijkheid? Was zij geestig, geleerd, edelmoedig, schitterend of teêrgevoelig in haar gesprekken? Stond zij bekend door haar veelzijdig ontwikkeld schoonheidsgevoel of door haar engelachtige poëzy? Neen, het geheim harer beminnelijkheid lag niet in een van deze hoedanigheden, maar — zij leefde altijd op een zeer aanzienlijken voet, haar twee knappe knechts en haar kamenier schitterden in volle glorie; haar paarden waren altijd zoo mak en vet als de beste stallen en oppassers ze maken konden; maar nooit had iemand haar iets buitengewoons hooren zeggen of zien doen. Menschen, die haar niet kenden, verwonderden er zich wel eens over, wat zulk een wonderlijke oude tante toch in zulk gezelschap en op zulke plaatsen uitvoerde. Zij had echter een toovermiddel, dat alles rondom haar aangenaam en liefdevol deed blijven, en dat de knorrigste of onvriendelijkste dame in een oogenblik tot bewondering kon brengen. Dit toovermiddel bestond in een enkelen en zeer eenvoudigen volzin: »ja, ik weet eigenlijk niet aan wien ik mijn vermogen zal nalaten!"

Het zulk een openhartige bekentenis reisde de oude dame dertig jaren lang het land door. Er waren wel vijf en twintig personen, die zich ontwijfelbaar voor de universele erfgenamen der oude tante hielden. Er waren er wel honderd die haar zoo geliefkoosd of gefêteerd — die haar hun huis aangeboden, of haar maanden, ja, jaren lang gehuisvest hadden — die zich zelven zoo geheel hadden opgeofferd om haar blijken te geven van hun innige en eeuwige genegenheid, dat zij zich als een volkomen monster zou hebben aangesteld,

...nkele plaatsen is de wal reeds geheel doorgebroken en reeds zijn enkele huizen in de nieuwe rigting der straten aangebouwd. Ook met den Rijnspoorweg gaan de werkzaamheden, niettegenstaande den ingevallen winter, reeds voort, zijnde de dijk reeds tot over den Velperstraatweg gevorderd, en eene noodbrug over denzelven even als over den Sonsbeekschen en Rommelschen weg gelegd. Met de brug te Westervoort vordert men evenzeer. Deze veelvuldige werkzaamheden, waardoor bijna alle handen werk en velen brood kunnen vinden, doet hier den winter met minder zorg te gemoet zien.

— Voor eenige dagen hebben in de gemeente Melikderkenbosch (Limburg) ernstige ongeregeldheden plaats gehad, bij gelegenheid dat men aldaar zou overgaan tot eene openbare verpachting van gemeentegronden; de inwoners van Merkenbosch, zich voorstellende dat dit alleen ten voordeele van Melik geschiedde, hadden besloten de verpachting tegen te gaan. Daartoe waren ten gestelden dage meer dan honderd vijftig boeren gewapend met zeissen, pieken en knuppels, en in hooge mate door sterken drank opgewonden, ter plaatse waar de verpachting zou geschieden, opgekomen, en maakten deze onder geschreeuw en bedreigingen schier ontoegankelijk. De notaris ziende dat van de verpachting niets zou komen, wenschte alleen kenbaar te maken, dat zij zou worden verschoven; zich te dien einde door het volk dringende, met behulp van den wethouder *Trenken*, moeten aan laatstgemelden onderscheidene belangrijke slagen zijn toegebragt. Naar men verneemt, is door de regtbank reeds tegen acht belhamels regtsingang met bevel van dagvaarding in persoon verleend.

— Den 8sten Dec. heeft een hevige brand eene der schoonste fabrieken van het bloeijende dorp Zeist vernield, zijnde de katoenfabriek van den heer *Weiss*. Deze fabriek was gelegen in de kom der Hernhutter broedergemeente, nagenoeg naast het huis, waarin de gezamenlijke publieke winkels zijn gevestigd. Niet alleen de spuiten van Zeist, maar ook die van Driebergen en de Bilt heeft men bij dit ongeval moeten aanvoeren, om eene verdere vernieling door de vlammen te beletten. Gelukkig was er geen wind, anders had men vrees gekoesterd voor het gansche blok huizen. De schade is toch reeds groot. Het verlies wordt op nagenoeg ƒ 100.000 geraamd; de fabriek, zegt men, was slechts voor een vierde gedeelte dier som voor brandschade gewaarborgd; ook het magazijn heeft veel geleden. Het is treurig om te zien, die massa balen katoen en wol, verzengd of smeulende op elkander liggende, en allen, zoo niet vernield, toch zwaar beschadigd. In de eerste ontsteltenis, die trouwens ontzaggelijk groot was, daar men in 16 jaren in dat dorp geen brand gehad heeft, vermistte men het jongste kindje van den heer *Weiss*, dat onmiddelijk naast de fabriek sliep. Het was echter gered. — De fabriek is het eigendom der broedergemeente, welke den heer *Weiss* als directeur had aangesteld.

ENGELAND.

Londen, 17 Dec. Naar men thans verzekert, heeft ook de grijze markies van Lansdowne het voorbeeld van zijn vriend lord *Palmerston* gevolgd en is uit het ministerie getreden. In goed onderrigte kringen verzekert men, dat de markies reeds vóór zijn vriend het ministerie heeft verlaten.

— Sedert gisteren bevinden zich al de leden van het kabinet, met uitzondering van lord *Palmerston* en de markies *van Lansdowne*, in de hoofdstad. Lord *Aberdeen* kwam des avonds aan en had toen nog een onderhoud met den hertog van New-Castle en later met eenige andere zijner ambtsbroeders, en omstreeks middernacht begaf hij zich met den hertog van New-Castle, den kanselier der schatkist, sir *Ch. Wood* en sir *W. Molesworth* naar het bureau van sir *James Graham*. Tegen heden middag is een kabinetsraad bijeengeroepen. Een koerier werd des nachts naar Schotland gezonden, om lord *Panmure* (*Fox Morle*) naar Londen te roepen, en van hem de zekerheid te erlangen, of de Whigs genegen zijn de nieuwe reformbill van sir *John Russel* te ondersteunen.

Men wil dat het beginsel der nieuwe reformbill is, om aan alle vlekken die minder dan 500 kiezers tellen, het stemregt te ontnemen, en dit over te brengen op de fabrieksteden en de industriële graafschappen.

— De versterkingswerken te Dover worden met allen ijver voortgezet, zoodat men gelooft, dat ze in de maand Julij zoo ver gevorderd zullen zijn, dat die plaats alsdan 500 man troepen meer zal kunnen bevatten. Dover zal na de geëindigde werken zoo sterk worden, als die plaats wegens hare ligging behoort te zijn.

— Het gebouw der Dublinsche tentoonstelling is den 15den dezer geopend geworden als een wintertuin. Niettegenstaande het slechte weder, waren bij die plegtigheid meer dan 7000 personen tegenwoordig, behalve het garnizoen der stad, dat aan den ingang en in het gebouw geplaatst was.

— Hoewel de aftreding van lord *Palmerston* te Londen meer sensatie heeft gemaakt, dan anders het aftreden van een geheel ministerie, waren den 19 dezer aldaar toch nog weinig bijzonderheden daarvan bekend. Het weinige, dat omtrent de ministeriële beweging was uitgelekt, komt op het volgende neder: het besluit van lord *Palmerston* om zijn ambt neder te leggen, werd zeer snel genomen en den eersten minister kenbaar gemaakt. Anders zou het moeijelijk te verklaren zijn, dat verschillende leden van het kabinet eerst met den telegraaf naar Londen geroepen moesten worden, om den kabinetsraad bij te wonen, die gehouden werd om over de gevolgen van zijne aftreding te beraadslagen. Deze kabinetsraad duurde over de vier uren en werd niet bijgewoond door den markies van *Lansdowne*, die zich wegens ongesteldheid liet verontschuldigen. Van verschillende kanten werd nu verzekerd, dat de markies van plan was het voorbeeld van lord *Palmerston* te volgen, zonder daarom in oppositie tegen de regering te komen; anderen, en daaronder de officiele bladen, logenstraffen zijne aftreding, en van eene derde zijde verneemt men, dat twee koeriers van Osborne naar hem zijn gezonden, ten einde hem te bewegen in deze kritieke oogenblikken aan de regering den steun van zijn naam niet te onttrekken, en ten minste den schijn van overeenstemming in het kabinet tegenover het buitenland te redden. Wie de portefeuille van lord *Palmerston* zou overnemen, was nog niet bekend. Zij werd aan lord *John Russell* aangeboden, doch door dezen van de hand gewezen. Waarschijnlijk wil de edele lord liever zonder bepaalden post met *Aberdeen*, dan in eene secundaire stelling onder hem dienen. Men noemt sir *George Grey* als toekomstig secretaris van binnenlandsche zaken, en gelooft dat lord *Canning*, voormalig postmeester-generaal een meer invloedrijken post in het kabinet zal bekomen.

Londen, 19 Dec. De markiezin *Wellesley*, weduwe van den oudsten broeder van den hertog van Wellington, is eergisteren overleden.

— De invoer van specie in de afgeloopen week was weder zeer aanzienlijk en bedroeg meer dan een millioen ponden sterling, waarvan £ st. 100,000 aan zilver. Daarentegen was de uitvoer minder, zijnde in het geheel £ st. 180,000, waarvan naar Hamburg 3500 oncen goud en £ st. 300 zilver, en naar Rotterdam 156,000 oncen zilver in staven.

— Te Redruth (Cornwall) maakt de cholera sedert eenige weken vrij groote verwoestingen. Zij openbaart zich voornamelijk in die gedeelten der stad, die door de behoeftige klasse bewoond worden, en waar de gezondheidsmaatregelen het minst in acht worden genomen.

— Volgens particuliere berigten uit Hobart-Town (Australie) van 8 September, had men op 56 mijlen van die stad, goudbeddingen ontdekt, welke ongeveer 100 voeten onder de oppervlakte der aarde liggen, en zoo rijk zijn als men tot nog toe niet ontmoet had. Een paar personen hadden in drie dagen 18,000 oncen goud gegraven, terwijl een ander een goudklomp van 190 pond heeft gevonden.

FRANKRIJK.

Parijs, 18 Dec. De bekende brigade-generaal *Leflô*, gewezen quaestor van de voormalige nationale vergadering, is gepensioneerd met eene som van 4000 francs.

— De keizer heeft 25000 francs van zijne bijzondere kas beschikbaar gesteld voor de verdere oprigting van etablissementen, voor den openbaren verkoop van vleesch in het klein.

— In den tuin van het Luxemburg worden thans proeven genomen, ten einde de standbeelden, door middel van mantels van caoutchouc, voor koude en vocht te beveiligen.

— Sedert Maandag 11. hebben niet minder dan ongeveer 20,000 niet te Parijs gevestigde metselaars, wegens het ophouden van het werk door de vorst, Parijs verlaten, ten einde met de overwinst van het zomersaizoen naar hunne haardsteden terug te keeren.

— De Europesche bevolking in Algiers bedroeg in 1833, 7812 personen, in 1843, 59,186 en in 1853 reeds 150,612.

DUITSCHLAND.

Weenen, 17 Dec. De aftreding van lord *Palmerston* heeft alhier den besten indruk gemaakt, omdat men daardoor hoopt gemakkelijker tot eene schikking van de Oostersche kwestie te zullen geraken.

Frankfort, 18 Dec. Het door onderscheidene dagbladen verbreide gerucht, dat Pruissen zich onvoorwaardelijk tegen de opheffing der Rijntollen zou verklaard hebben, wordt van wel onderrigte zijden uit Berlijn tegengesproken, en daarbij verzekerd, dat zoodra al de overige Oeverstaten zich tot deze opheffing bereid zullen verklaren, men met zekerheid op de inwilliging van Pruissen zal kunnen rekenen.

— De naar de Middellandsche zee gezonden Pruissische oorlogsvaartuigen, hebben bevel ontvangen in de Ionische en Grieksche wateren te kruisen, ten einde de Pruissische handelschepen te beschermen tegen de zeeroovers, welke zich, ten gevolge van de Russisch-Turksche geschillen, aldaar beginnen te vertoonen.

SPANJE.

Te Madrid zal geen besluit van eenig gewigt genomen worden, voor de bevalling der koningin. Volgens de *Siècle* zou het ministerie zijn ontslag hebben aangeboden, hetgeen evenwel door de koningin niet was aangenomen. In dat zelfde berigt wordt voorts nog melding gemaakt van het gerucht, dat zoo de heer *Sartorius* aan het bewind blijft, hij een constituerende Cortes bijeen zal roepen, aan welke hij dan de opheffing van den senaat zal voorstellen.

— In den Spaanschen senaat zijn den 2den December de discussien begonnen over het vraagstuk der spoorwegen. De *Nacion* maakte de namen bekend van de leden der speciale commissien, door de kamer van afgevaardigden belast met het onderzoek van de laatst ingekomen finantieele wetsontwerpen. In de commissie voor het budget behoorde van de 7 leden slechts een tot de oppositie en in de commissie voor het ontwerp van conversie der vlottende schuld, stond de heer *Mon* alleen als lid van de oppositie tegenover zijne zes ambtgenooten. Voorts meldden de berigten uit Madrid, dat het ontwerp, strekkende om het gouvernement te magtigen, de belastingen provisioneel te blijven heffen, tot hevige aanvallen in den boezem van de sectiën aanleiding heeft gegeven. De heer *Domenech* verklaarde, dat de gevraagde autorisatie een zuiver administratieve maatregel was en zonder eenig politiek karakter, terwijl de heer *Esteban Collantes* in eene andere sectie volhield, dat het een votum van vertrouwen was aan het kabinet.

Brieven uit Madrid schetsten vervolgens den tegenwoordigen toestand als zeer ernstig. Men weet dat de regering, vooral in den senaat, eene zeer levendige oppositie ontmoet. De strijd moest zich het eerst openbaren over de vraag, of de prioriteit zal worden toegekend aan het regeringsvoorstel op de spoorwegen, dan wel aan dat, hetgeen vroeger over hetzelfde onderwerp door den senaat is ingediend. Sommigen vreezen zeer voor de toekomst van den constitutionelen regeringsvorm in Spanje.

Werkelijk is reeds per telegraaf, dd. 12 December, uit Madrid de tijding ontvangen, dat de zittingen der Cortes voor onbepaalden tijd zijn geschorst, ten gevolge van het verwerpen der regerings-voorstellen op de spoorwegen.

Langs den gewonen weg zijn daarna berigten uit Madrid ontvangen, loopende tot 10 dezer, zijnde de dag waarop de schorsing van de Cortes werd uitgesproken. Men werd meer en meer overtuigd, dat men belangrijke gebeurtenissen te gemoet ging en zag tegen den volgenden dag een koninklijk besluit te gemoet, waarbij alle senatoren, tevens ambtenaren van den staat, die in de kwestie der spoorwegen tegen het gouvernement gestemd hebben, hun ontslag krijgen. Onder deze senatoren telt men 8 generaals: de heeren *J. Concha*, *Ros de Olano*, de baron *de Mer*, graaf *de Benacamps*, *Guruceta*, *Olloa*, *Baldassano* en *Soria*; vier leden van het hof van cassatie; twee leden van den koninklijken raad, enz. Op het ontslag van deze heeren, zou dan dat van zoodanige ambtenaren volgen, die als gedeputeerden tot de linkerzijde behooren. Men zag de outbinding van de Cortes te gemoet.

Hetgeen men voorzag is daarop werkelijk gebeurd. Al de senatoren, die openbare betrekkingen bekleedden en tegen het ministerie gestemd hebben bij de kwestie betreffende de spoorwegen, zijn, ingevolge de *Gaceta* van 11 dezer, van hunne ambten ontzet. Men scheen zelfs aan de mogelijkheid te denken van de ontbinding van den senaat. Op de kamer van afgevaardigden zou echter deze maatregel niet toegepast worden, daar het ministerie er op rekent, bij dit staatsligchaam eene groote meerderheid te zullen hebben. Dit laatste gevoelen wint veld door de omstandigheid, dat de *Gaceta* in haar nommer van den 11 dezer vier besluiten bevat, volgens welke overgegaan zal worden tot het verkiezen van vier nieuwe afgevaardigden in de districten Mora, Rivadeo, del Ferrol en Totana.

PORTUGAL.

Berigten uit Lissabon melden met geen woord van een opstand te Oporto. Te Lissabon heerschte eene volmaakte rust, en al de berigten omtrent de ter aarde bestelling der koningin stemmen daarin overeen, dat de geheele bevolking veel deelneming aan den dag legde. De lijkstoet nam den weg van het paleis naar de kerk St. Vincent, waar de grafkelder van het huis van Braganza zich bevindt. De ceremonie van de handkus en andere bij dergelijke treurige gelegenheden voorgeschreven gebruiken, moesten achterwege gelaten worden, daar het ligchaam spoedig tot ontbinding overging. Den 26sten Nov. outving de regent verschillende deputatien, ter betuiging van deelneming; den 15den Dec. zullen de Cortes bijeenkomen. De overledene koningin

---

zoo zij hun niet haar geheele vermogen had nagelaten. Eindelijk stierf zij! Alle oude dames moeten eens sterven, hoe buitengewoon en necromantisch zij ook in haar sfeer mogen zijn. Zij stierf in den gezegenden ouderdom van acht en zeventig jaar, na meer dan negen maanden ziek geweest te zijn, ten huize eener dierbare vriendin en na den raad en de zorg van doctors, apothekers, zieken-oppasters en wakers in ruime mate te hebben genoten. Haar doctor had haar eens vertrouwelijk gevraagd, of zij er wel aan gedacht had om een testament te maken. Haar dierbare vrienden waren veel te belangeloos, om zelven zulk eene wonderlijke vraag te doen, behalve door den goedigen medicijnmeester; en zij had geantwoord met een hemelsch glimlachje en een teeder handdrukje aan haar dierbare gastvrouw, die naast haar bed zat, »dat zij wel daarvoor gezorgd had, dat het bij haar notarissen, de heeren Grijp en Hou, in de stad berustte, en dat haar dierbare vrienden alles in orde zouden vinden."

Zij stierf dan, gelijk wij gezegd hebben; het testament werd geopend, en o! welk een monster van ondankbaarheid was toch die oude vrouw geweest! Er stond in het geheele document maar één naam, en dat was die van haar plaagzieken, onvriendelijken, ondankbaren neef Bob Popham.

De geheele wereld stond verbaasd; de kapitein Popham het meest van al. »Welk een listige oude Izebel!" riepen hare honderd vriendelijke en onvermoeibare vrienden en vriendinnen. »Welk eene gekke oude vrijster!" riep kapitein Popham, »en welk een gedachte misrekening voor al haar dierbare kennissen!" Deze ontboezemingen uitte hij na het lezen van een brief, welken hij juist ontvangen had, toen hij de deur van de societeitszaal binnen trad, te Fermoy in Ierland, waar zijn regiment in garnizoen lag. Zijn oppasser had hem buiten adem nageloopen, om hem dien te geven, want de eerlijke ziel gevoelde als door instinct, dat er een fortuintje in en dus haast bij was. Er was dien zelfden morgen den kapitein een gruwelijke poets gespeeld. Voor hij naar de parade ging, had hij zijn gouden horologie uitgehaald, dat hem zestig guinjes gekost had — een van de weinige voorwerpen van weelde, welke hij zich in den loop zijns levens veroorloofd had — en met een zwaarmoedig blikje had hij gezegd: »dat gaat de wereld in; er zit niets anders op!"

Hij was in den laatsten tijd verbazend ongelukkig geweest. Voor hij Engeland verliet, had hij een paar zware weddenschappen verloren. Hier waren twee zijner mooiste paarden aan een heerschende ziekte overleden, en daar hij niets bezat dan zijn soldij en geen uitzigt op iets beters — want hij had op zijn tante even weinig gebouwd als op een waarzeggende heidin — bevond hij zich in der daad in een betreurenswaardige positie. Hij had alle mogelijke oude kennissen, die hij zich herinneren kon, om geld te leen gevraagd; maar die kennissen waren geducht achteruit gegaan, gelijk altijd gebeurt als iemand in geldverlegenheid is; — en de eenige brieven, die hij sedert vele weken ontvangen had, waren of van oude vrienden, die om de betaling van oude schulden vroegen, of van het onverbiddelijke geslacht van procureurs, die met allerlei dreigementen voor den dag kwamen; kortom, hij was troosteloos, en zijn horologie moest opgeofferd worden, om zijn kamerhuur en eenige kleine rekeningen te kunnen voldoen.

Toen kapitein Popham van de parade terug kwam en zijn horologie een laatst vaarwel wilde toeroepen, riep hij zijn oppasser Tom, om het weg te brengen; maar het horologie was al weg. »Tom denkt dat ik wat achteloos ben en heeft het daarom geborgen," zeide Popham, en trok aan de schel. »Tom," zeide hij, toen de oppasser binnenkwam, »waar hebt gij mijn horologie gelegd?"

»Uw horologie, kapitein?" zei Tom met blijkbare ontsteltenis, »wel, gij hebt er van de paradeplaats om gestuurd!"

»Nooit waar! zei de kapitein, doodsbleek wordende. »Nooit! hoe komt hoe gij aan zulk een verzinsel?"

(*Wordt vervolgd.*)

wilde haar zoon en erfgenaam in de twee volgende jaren eene reis door Europa laten maken; thans zegt men, dat de Cortes aangezocht zullen worden, hem vóór den bij de wet bepaalden tijd, meerderjarig te verklaren. — Graaf *Taverade*, een schoonzoon van *Saldanha*, is gestorven. — De prins en de prinses *van Joinville* zijn den 28sten Nov. naar Cadix teruggekeerd.— De bekende *Galamba*, die onder de junta van Oporto met zooveel onderscheiding diende, is op de openbare straat, in tegenwoordigheid van een troep soldaten, waarschijnlijk op aanhitsing van den graaf *Thomar*, verraderlijk doodgeschoten.

ITALIE.

Brieven uit Turin geven te verstaan, dat de regering onderhandelt over een concordaat met de Roomsche curie, die aan het kabinet van Turin eenige zeer belangrijke concessiën moet gedaan hebben. Deze zouden bestaan in de opheffing van vijf diocesiën, in de vermindering der bisschoppelijke inkomsten tot eene jaarwedde van 10,000 fr. en in eene gelijkmatige verdeeling der geestelijke goederen ten bate der lagere geestelijkheid, die tot nu toe in armoede leeft en slechts eene geringe ondersteuning van staatswege geniet. De grootste moeijelijkheid bestaat in het vraagstuk van het burgerlijk huwelijk, weshalve de regering alle moeite doet dit punt van de onderhandelingen uit te sluiten, op grond dat het geheel afhankelijk is van de onafhankelijke wetgeving des lands.

— Men verneemt, dat zich in dit koningrijk een geval voorbereidt, dat van het grootste belang kan worden geacht. Een deel der bisschoppen zou namelijk geneigd zijn, om de onderteekening te weigeren van een collectief protest, dat de ultra-montaansche partij gezind is van wege de geheele hooge geestelijkheid des rijks tegen de regering in het licht te zenden, en wel om zich te wreken over de geduchte nederlaag, die zij bij de verkiezingen heeft geleden. Men kan wel is waar deze weigering nog niet als zeker aannemen, doch er doen zich eenige verschijnselen voor, die alle vermoeden voor eene zoodanige scheuring onder de geestelijkheid wettigen, die, als zij eenmaal uitgebroken is, niet nalaten kan van groote gevolgen te zijn.

ZUID-AMERIKA.

De *Great Western* is den 17 Dec. te Southampton gearriveerd, met berigten van Brazilië en la Plata. De tijdingen uit Rio, gedagteekend 15 Nov. melden, dat de staatkundige berigten uit Europa er een ongunstigen invloed op den handel uitoefenden. Te Buenos-Ayres, waarvan de berigten tot 2 Nov. loopen, had het ministerie nog geen programma van zijne politiek openbaar gemaakt. In Montevideo was de generaal *Savallja* overleden en *Oribe* naar Spanje vertrokken. Een besluit opent de binnenlandsche rivieren voor de schepen van alle natiën. De geschillen tusschen Buenos-Ayres en de andere provinciën waren bijgelegd en de generaal *Obligado* was tot gouverneur benoemd geworden. Er waren geregtelijke vervolgingen begonnen tegen de bedrijvers van de moorden, onder de regering van *Rosas* gepleegd.

Met de *Plata* is het berigt ontvangen, dat de regering der Ver. Staten met generaal *Cabanos*, den president der republiek van Honduras, onderhandelt over den afstand van het Tijger-eiland, in de baai van Tonsega. Men dacht, dat deze zaak wel tot stand zou komen, omdat Honduras geld noodig heeft. De Unie zou daardoor een voortreffelijk station krijgen, waar de stoombooten die van en naar San Francisco varen, haren voorraad kolen zouden kunnen innemen.

In Chili was de zitting van het congres gesloten. De regering was door hetzelve gemagtigd, om in onderhandeling te treden met de maatschappij, die eene stoombootdienst op Europa wilde aanleggen door de straat van Magellaan. — *Don Domingo Elias* heeft een opstand in het noorden van Peru verwekt, en scheen willens te zijn, om de tegenwoordige regering omverre te werpen. Zijne eerste poging te Tumbez was echter mislukt, doch volgens de laatste berigten, bevond hij zich aan het hoofd van een nieuw insurrectie-leger te Chiclayo, nabij Lambayeque. De minister van oorlog, de generaal *Tirrico*, was hem met eenige troepen te gemoet gegaan, ten einde den opstand te dempen. — Prins *Paul van Wurtemberg* had den 12 Nov. Panama verlaten, om zich naar New-York te begeven. Men stelde pogingen in het werk, om den spoorweg zoo spoedig mogelijk gereed te maken. Een aantal van 1700 arbeiders waren er aan het werk. Behalve deze wachtte men er alle dagen twee schepen met Iersche werklieden van het Emerald eiland. — Op Demerary had de gele koorts zoo goed als opgehouden te woeden. Uit Cayenne verneemt men, dat het Fransche koopvaardijschip *Phalanstere* den 11den Oct. geheel door het vuur vernield was geworden. — De nieuwe gouverneur van Martinique, de graaf *Gueijdon*, was ijverig bezig om de administratie der kolonie te hervormen.

— Volgens berigten uit Mexico rust Santa Anna zich in allen ernst toe tot den strijd tegen de Vereenigde Staten. Hij heeft een contract gesloten tot den aanbouw van twee oorlogsstoombooten; ook heeft hij den kolonel *Parte-Anrauga* naar Europa gezonden, om wapenen en ammunitie te koopen, terwijl men zegt dat een geheime zending naar Spanje, Frankrijk en Engeland vertrokken is. — Een groot aantal officieren wordt in het Mexicaansche leger aangenomen, terwijl er uit Spanje en Frankrijk eene groote hoeveelheid krijgsbehoeften aangevoerd wordt.

BRITSCH-INDIE.

Men schrijft van Singapore:

Het getal landverhuizers uit China is gedurende dit saizoen zeer groot geweest, doch velen kwamen alleen hier met het doel om overtogt naar Australië te erlangen. Men begroot het getal dezer laatsten, meest inboorlingen van Canton, op niet minder dan 2000.

— Verscheidene der dit jaar hier aangekomene Chinesche jonken deelen mede, op de kust van China, door zeeroovers beroofd te zijn. Op eene jonk werd tot een bedrag van 10,000 Sp. matten geroofd.

— De tijgers rigten gedurende den laatsten tijd, groote verwoestingen in Johore aan. De inboorlingen verklaren, dat er van vijf personen, die zich in de bosschen begeven, slechts twee behouden wederkeeren. Ook op sommige plaatsen in Singapore is het verlies van menschenlevens door de aanvallen dezer ondieren zeer groot.

— Van Madras word ons medegedeeld:

Het bestuur te Madras heeft officieel aangekondigd, dat tot nadere bekendmaking alle regten op rijst en padi in de havens van dat presidentschap zijn opgeheven. Men is zeer bevreesd voor een hongersnood en alle maatregelen worden aangewend om die ramp te voorkomen. Eenige oploopen hebben plaats gevonden, waarbij sommige graanmagazijnen geplunderd zijn.

— Van Bombay ontvingen wij het berigt, dat de Shach van Perzië eene groote magt tot ondersteuning der Russen tegen de Turken heeft afgezonden. Bagdad werd dien ten gevolge door de oorlogskorvet *Clive* geblokkeerd. De *Englishman*, een te Calcutta het licht ziend dagblad, wil, dat de Engelsche ambassadeur sir *John McNeil* Teheran verlaten heeft en dat Odessa door eene Turksche vloot gebombardeerd is. Hetzelfde blad voegt er bij, dat die tijdingen door een aan het bestuur gezonden expresse bevestigd zijn.

— Van Calcutta schrijft men, dat lord *Dalhousie* den 14 Dec. te Rangoon is aangekomen. Zijne weigering om den prijs der eigendommen binnen die stad te verminderen, heeft Z. E. zeer impopulair gemaakt.

— De stoomboot *Medusa* is op eene rij rotsen nabij Prome geheel verongelukt.

— De *Rangoon Chronicle* van 7 Jan. deelt mede, dat kapitein *Latter*, gedeputeerd commissaris te Prome, in zijn bed vermoord is. Men vond den dolk in zijn hart steken. Sommigen schrijven dezen moord aan de jaloezij van een inlandsch hoofd toe, wiens betrekkingen door kapitein *Latter* en een gedeelte zijner militaire magt waren gevangen genomen, en welker vrouwelijke leden gedwongen werden aan de wenschen van kapitein *Latter* gehoor te geven. Om zich te wreken, huurde gemeld hoofd vier moordenaars, die, voor eene belooning van *f* 1000,—, in vrouwelijken dragt de woning van dien officier binnendrongen en hem in den slaap van het leven beroofden. Generaal *Cheape* heeft eene belooning van *f* 5000,— uitgeloofd voor de ontdekking der moordenaars, die echter tot heden onbekend zijn.

CHINA.

Uit dit rijk valt weinig belangrijks mede te deelen. Uit de in omloop zijnde geruchten deelen wij de volgende drie, welke vrij geloofwaardig zijn, mede:

1°. Dat het leger der Insurgenten in het Noorden weinig voortgang maakt, en noch de hoofdstad Peking noch de haven van Tien-tsin genomen heeft, zoodat de deswegens vroeger verspreide geruchten ten zeerste voorbarig waren en weinig kans hebben zich spoedig verwuld te zien.

2°. Dat de ontvangst der Franschen te Nanking zeer weinig hartelijk geweest is, zoodat de vooruitzigten voor de vreemdelingen, in het geval de Insurgenten in hunne pogingen slagen, verre van veel belovend zijn.

3°. Dat Shanghae weldra weder door de keizerlijken zal worden ingenomen of aan hen terug gegeven; het laatste is wel het waarschijnlijkste daar er onlangs eene zamenzweering tot de overgave ontdekt is, ten gevolge waarvan 200 zamengezworenen ter dood gebragt zijn; de heerschende gevoelens houden zich echter stil en wachten op eene gunstige gelegenheid om zich te openbaren.

Bij deze geruchten voegen wij de daadzaak, dat Canton nimmer rustiger geweest is dan thans en dat de uitvoer uit China nimmer de tegenwoordige hoogte bereikt heeft.

SIAM.

De laatste berigten van Bangkok deelen mede, dat Z. M. den koning van Siam eenigen tijd geleden, uit eene zijner vrouwen van koninglijk bloed, een zoon geboren is en dat die jonge prins den titel van *Chaufah* zal dragen, eene onderscheiding, die Zijner tegenwoordige Majesteit, korten tijd na zijn geboorte, in 1804, onder de regering van zijn grootvader, mede werd toegekend. In de raadsvergadering, zamengesteld uit de prinsen van koninglijken bloede en de voornaamste edelen, heeft men beraadslaagd om der moeder van den jeugdigen *Chaufah* een hoogeren rang toe te kennen dan zij tot heden bekleedde.

— Z. E. *Chauphya Sri Surywangse* is onlangs uit de noordelijke provincie van Siam, werwaarts hij vertrokken was om met de Siamsche legerhoofden over de tegen de Birmahnen te nemen maatregelen te spreken, terug gekeerd. In Jan. en Febr. zoude een leger van 20,000 man, door de bosschen en langs de bergen, naar de stad Shiang-tung oprukken, welke plaats in de maand Maart zoude worden belegerd. Men hoopte dat het Siamsche leger bezit zou nemen van het district Laos Shiang, dat aan de Birmannen toebehoort. Het leger heeft voorraad van mortieren en bommen, iets dat hetzelve eene groote overmagt over deszelfs vijand geven zal. De stad Shiangtung ligt op 23° N. B. nabij de Noord Oostelijke provinciën van Birmah en de grenzen van China. Men verwacht in de maand Mei tijdingen omtrent de krijgsoperatiën te Bangkok te ontvangen.

PINANG.

De Pinang Gazette van 14 Januarij behelst het volgende:

Des namiddags omstreeks 6 ure van den 28sten December, werd aan de politie kennis gegeven, dat een krankzinnige, van Siam geboortig, een huis te Sunghy Puijuh in de provincie Wellesley, met een kris en mes gewapend, was binnen gedrongen; dat hij de deur gesloten en zich van een kind had meester gemaakt, hetwelk hij dreigde te vermoorden, zoodra iemand het huis naderde. De policie begaf zich derwaarts en verzocht hem de deur te openen. Hij dreigde zoo kwaadaardig het kind en daarna zich zelven om het leven te zullen brengen, bijaldien de policie zich niet terug trok, dat deze, vreezende dat hij aan zijne bedreigingen gevolg zoude geven, het best achtte zijn wil op te volgen. Men besloot nu met list te werk te gaan. De vader van het kind nam een pot met vuur en begaf zich naar de deur, den gek vragende die te openen en het vuur aan te nemen, om zichzelven eenige rijst toe te bereiden. De list gelukte; de krankzinnige opende en het kind sprong, vlug als de gedachte, van zijn arm op den grond, onmiddelijk gevolgd door den gek, die steeds met kris en mes gewapend was. De policie, welke zich met hare volgelingen in de nabijheid verscholen had, was dadelijk op de been en viel hem, die in alle rigtingen met zijne wapenen rondstak, met stokken op het lijf. Hij werd overmeesterd en gekneveld doch niet voor dat hij eenige zware kneuzingen aan het hoofd bekomen had. Naar het hospitaal vervoerd werd hij, na eenigzins van de ontvangen kneuzingen bijgekomen te zijn, zoo onhandelbaar, dat men hem de ijzers aanleggen en den volgenden morgen naar het krankzinnigengestich Pinang vervoeren moest.

AUSTRALIE.

Men schrijft van Sydney, dat de handel zich al steeds staande houdt en zeer bedrijvig is. Naar zaken, die het leven veraangenamen, is navraag en nieuwe etablissementen, sommigen op eene zeer gr schaal, worden in verschillende deelen der stad opger

Er is groot gebrek aan woningen en vele fami zijn genoodzaakt in de ellendigste krotten te hui De prijs der levensmiddelen is onmatig hoog en o treft alles wat men zich daaromtrent in Europa kan vo stellen.

Eene menigte verlaten kinderen bedekken de we Wel is er een gesticht voor hen opgerigt, edoch hetz is niet toereikend om allen te herbergen, weshalve hulp van het Bestuur is ingeroepen om de edele po gen der menschenvrienden, waaraan men dat gest te danken heeft, bij te staan.

— De berigten uit Zuid-Australie luiden allergunsti Niettegenstaande het groot gebrek aan handen, is uitgestrekt stuk gronds, gedurende dit saizoen, in c tuur gebragt en het gewas is zeer veel belovend. oogst zal weldra een aanvang nemen en men betwij niet, of dezelve zal zoo rijkelijk uitvallen, dat uit overvloed zooveel graan aan de kolonie Victoria kunnen worden geleverd, als deze voor de eerstvolge zes maanden benoodigd heeft.

De aankomst der vreemdelingen overtreft nog st in getal-sterkte het cijfer der vertrekkenden; deze l sten moeten dan ook grootendeels beschouwd wor als tijdelijke bezoekers van de naburige goudveld daar zij gewoonlijk, na weinige maanden, naar hu woningen en huisgezinnen in deze provincie terug keer

Gedurende het afgeloopen jaar is de bevolking omstreeks 8000 zielen vermeerderd geworden.

— De fraaije stoomboot *Osmansi* is, op een rif rotsen van kaap Linois in de Estree-baai, (aan het z delijk einde van het kangoeroe eiland) vergaan. Geluk heeft men bij deze ramp geene menschenlevens te treuren.

De stoomboot *Yatala* is naar het wrak vertrokken wat nog redbaar wezen mogt in te nemen.

Ingezonden Stukken.

Aan
de Redactie van den Java-Bode.
WelEdele Heeren!

Met het meeste genoegen las ik den zevenden ja gang van het lieve Indische jaarboekje *Warnasarie* menige bijdrage, daarin voorkomende, verdient mijn inziens grooten lof. Het ligt geheel buiten mijne b doeling eene critiek van de in hetzelve opgenomen b dragen te leveren en zulks te minder, daar een uw redacteur van dat Jaarboekje is en gij beiden ijveri en prijzenswaardige medewerkers aan hetzelve waa Ik leg dan ook alleen de getuigenis af, dat deze jaargan boven vele der vorigen, vooral wat het prozagedeel betreft, uitmunt en gerustelijk met de in Nederland h licht ziende jaarboekjes mag worden vergeleken, wes halve ik dan ook de *Warnasarie* voor 1854 in all handen wensch.

Eene opmerking houde men mij echter ten goede: b is, dat ik met niet weinig verwondering in deze jaargang een dichtstuk, getiteld: *het vliegende Schi* door den heer *W. C. G. L. Spangenberg* te Pandeglai en gedagteekend van 1853, vond, welk gedicht ik woor delijk, bereids vier en twintig jaren geleden, in de *Surinaamsche Courant* van 2 Maart 1830 gelezen heb.

Ik had gehoopt, dat het geestig geschreven artik van den heer *A. B. Cohen Stuart: de Geest van Floria op Java herrezen*, (Biång-Lala, 2de jaargang, afleverin 11, fol. 180) voor altijd alle letterdieverij in Nederlandsch Indië den kop zou hebben verbrijzeld, dan helaas! no onbeschaamder dan vroeger de heer *H.*, in Warnasari 1853, durft de heer *W. C. G. L. Spangenberg* me eens anders vederen pronken.

Als toch onze narigten juist zijn, zag die heer *Spangenberg* in hetzelfde jaar, dat het dichtstuk: *het vliegende Schip* in de *Surinamer Courant* verscheen, het levenslicht, en kan het dus geen twijfel lijden, of di heer was bereids in de wieg dichter of thans een on beschaamde letterdief.

Mogten toch spoedig al degenen, die verkiezen lieve *uitgelagchen* dan *onopgemerkt* te sterven, voor altijd van Java verdwijnen, daar toch zulke misgeboorten de zich allengs krachtig ontwikkelende letterkunde in deze gewesten aan miscrediet prijs geven en even als giftig gewormte aan haren wortel knagen.

In het belang dier letterkunde zelve, zoo hoog door mij gewaardeerd, verzoek ik de plaatsing dezer regelen in uw algemeen gelezen dagblad.

UWelEd. Dw. Dienaar,
S. V. T.

Batavia, 10 Februarij 1854.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 14 Dec. Soolo, M. Korteland, v. Batavia (n. Schiedam).
Hellevoetsluis 10 Dec. St. Helena, L. Keus, v. Batav.
13. Willem III, J. van den Burg, v. Batavia.
Texel 15 Dec. Valparaiso, G. W. Kernkamp, v. Batav.
20. Zr. Ms. stooms. Amsterdam, luit. t/z. Z. J. Spanjaard, v. St. Thomas.
Vlissingen 7 Dec. Zr. Ms. schoener Dolphijn, kommandant de Geep, v. Batavia.

Vertrokken.

Brouwershaven 13 Dec. Adm. v. Kinsbergen, A. Glazener Jr., (v. Rott.) n. Batavia.
14 Jan Schouten, J. Coening Meijer, (v. Dordrecht) n. Batavia.
Hellevoetsluis 11 Dec. Jan van Galen, P. H. de Boer, n. Padang.
16. Marie Elize, M. van der Putte, n. Batavia.
Texel 10 Dec. Castor, P. F. Lange, n. Batavia. Albatros, K. P. Haasnoot, n. Sumatra. Bellatrix, A. P. Sandberg Jr., n. Melbourne.
Vlissingen 10 Dec. India, Luning, n. Batavia.

Zeilklaar.

Amsterdam: Mercurius, D. Visser, n. Batavia.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 11 Februarij 1854, No. 12.

Vreemde Havens.

Londen 9 Dec. Waterloo, van Epen, v. Amsterdam, in lad. n. Port-Philip,

10. Anjer Esink, (v. Amsterdam) n. Batavia, na geëindigde reparatie; dezelve vertrok den 14den v. Deal.

12. Maria Jacoba, Lammerts, v. Dordrecht, in lading n. Melbourne.

13. Euterpe, Kuypers, n. Melbourue; vert. den 18den van Deal.

Deal 6 Dec. Richard Thornton, Dallas, (v. Londen) n. Batavia,

Bij *Deal* 8 Dec. Nederland, Ruyter, v. Hartlepool n. Hongkong.

Bij *Dover* 3 Dec. Hellevoetsluis, Vos, v. Londen naar Port-Philip.

8. Potsdam, Wulf, v. Hamburg n. Batavia.

Bij *Shoreham* 8 Dec. Cornelis Smit, Ruhaak, v. Hartlepool n. Hongkong.

Portsmout 4 Dec. Bate Broeksmit, (v. Londen) naar Hobart-Town.

8. Cornelis Wernard Eduard, Kleinhouwer v. Hartlepool, dezelve heeft den 13den de reis n. Hongk. vervolgd.

Cowes 14 Dec, Zr. Ms. fregat Palembaug, kapt. Wouters, v. Malta (n. Vlissingen).

Bij *Wight* 18 Dec. Antoinette Maria, Hueser, v. Londen n. Melbourne.

Bij *Goudstaart* 4 Dec. Wilhelmina Lucia, Carst, van Londen n. Sydney.

Falmouth 11 Dec. Maria en Adriana, Ouwehand, van New-York (n. Rotterdam).

Liverpool 8 Dec. Susanna Christina, Diepering qq., v. Amsterdam, in lad. n. Sydney.

16. Nieuw-Lekkerland, Hoffman, v. Rotterdam,

New-Castle 9 Dec. Zeilkl. Genius, Boerman, n. New-York.

16 Zeilkl.: Jacobus Anthonie, Mellema, n. Batavia.

Hartlepool 4 Dec. Nederland, Ruyter, n. Hongkong.

Bremerhaven 3 Dec. Sylphide, Itman. v. Batavia.

Hamburg 8 Dec. Potsdam, Wilff, n. Batavia; vertrok den 15den v. Cuxhaven.

Havre 17 Dec. Mahé de la Bourdonnaise, Rosse, v. Jav.

Malta 28 Nov. Zr. Ms. fregat Doggersbank, kapt. de Smit van den Broecke v. Texel.

1 Dec. Zr. Ms. fregat Prins van Oranje, kapt, Bouricius, v: Smirna.

Boston 18 Nov. Genelon, White, n. Batavia.

Genoua 12 Dec. Clementine, Carsen, v. Sumatra.

Kaap de Goede Hoop 6 Oct. Zr. Ms. stooms. Hekla, luit. 1ste kl. van Woelderen, (v. Batav.) n. Nederland.

19. Jan van Brakel [illegible], n. Batavia.

20. Zr. Ms. [illegible] man, v. Batavia (n. Nederland).

21 Kolonel Koopman, Klein, Rotterdam, in lad. n, Bat.

22 Prins Veldmaarschalk, de Vries, v. Cardiff.

1 Nov. Tweelingzusters, Carst, (v. Akyab) n. Amst.

3 In lad. Mary, Asander; Sudpolen, Söderholm, beiden n. Batavia. Ter reede Mappa, Mulder, v. Batavia n. Rotterdam, in reparatie.

Porto Ptata 21 Oct. Gouverneur Elsevier, Kuyt, van Rotterdam en Curaçao.

Cap Haiti 30 Oct. Maracaïbo, Ouwehand, v. St. Thomas, vertrok 18 Nov. n. Rotterdam.

14 Zr. Ms. transportschip Merwede, luit. v. Vreeland, v. Batavia, 1. v. Suriname.

22 Mosambique, Bauman; Boreas. Visser, beiden van Panama, vertrokken den 27sten n. de. Chincha-eilanden.

San Francisco 18 Oct. Zeilkl. Sirius, Mulder, n. Batavia.

19 Zeilkl. Arche d' Aliance, Bateuche, n. Batavia.

20 Zeilkl. Cyanne, Burmeister, n. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam naar Batavia, Samarang en Soerabaya, Elise Susanne, N. A. Dijkama. naar do. de Kaap de Goede Hoop, Caroline Agnes, A. T. Morris.

Amsterdam naar Batavia, Java's Welvaren, H. Wittebol. naar do. Nijverheid, E. L. Kerkstra. naar do. Willem de Clercq, P. Ouwehand. naar Samarang en Soerabaya, Staatsraad Baud, T. de Jong. naar Melbourne en Sydney, Ambarawa, J. Buykes. naar do. en do. Jacqueline en Elise, O. de Haas (na arrivement).

Scheepstijdingen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn den 19den December bevracht geworden, de navolgende 6 schepen als:

Voor Rotterdam: Beurs van Rotterdam, kapt. W. C. Veenstra: Johanna Cornelia, A. P. Achenbach; Wilhelmina, J. C. van der Zweep.

Voor Amsterdam: Arend, kapt. L. Hus; Alcyone, H. C. [illegible]; Maria Calharina, K. Poel.

[illegible] Handelsberigt.

Rotterdam, [illegible] Dec. Sedert ons vorige berigt is een strenge vorst ingevallen, waardoor de scheepvaart, zoowel op de rivieren als binnenwateren, geheel is gestremd. Zulks heeft natuurlijk een stilstand in den handel te weeg gebragt, welke echter geen nadeeeligen invloed op de prijzen heeft gehad, daar de meeste artikelen zeer ferm bleven.

Voor koffij toont zich steeds eene gunstige stemming en de houders zijn over het algemeen geretireerd. Tot 30 1/2 c. voor goed ordinair maatschappij Java toonen zich voortdurend koopers en was de vraag in de laatste dagen meer algemeen; intusschen deed zich hiertoe geen verkoopers meer op en is er onder 31 c. niet meer te bekomen. Brazil vond meer attentie en in de tweede hand werden eenige partijtjes omgezet in de prijzen van 28 1/1 à 28 c. entr. voor ordinair à goed ordinair kleurig.

Ruwe Suiker. In de positie van dit artikel is geene verandering sedert onze laatste berigt. De eenige verkoop alhier te berigten is van 1032 kr. Java, per *John Ritson* te Amsterdam gearriveerd, tot *f* 1/4 onder Novemberprijzen.

Met Thee is het in de laatste 14 dagen merkelijk stiller geworden.

Ordinair Congo is thans te noteren op 90 à 95 c.

Rijst bleef ferm, hoewel de omgang, ten gevolge van het saisoen, minder van beduiden was: intusschen werden uit de eerste hand alhier afgedaan ca. 7500 b. Aracan, per *Norma*, tot *f* 9/8, terwijl gisteren 1460 b. knap blanke grove Java, per *St. Helena*, *f* 10 1/2 koopers vonden.

Specerijen, Peper voortdurend ferm op *f* 25 1/2 à 26 c. gehouden, met weinig voorraad, doch zonder omgang. Notenmuscaat flaauw en zonder kooplust; 1ste soort wordt thans 195 c. vergeefsch aangeboden. Foelie nominaal op 180 c. Nagelen mede zonder attentie op 42 à 45 c. te noteren.

Java Tabak. Van de partijen aangevoerd per *Thomas Chodwick*, zijn sedert onze vorige opgave nog ruim 500 pakk. verkocht. De voorraad in de 1ste hand alhier bedraagt op heden ca. 1200 pakken. Te Amsterdam worden binnen weinige dagen 1486 pakken, hoofdmerk TR. plantage *Grisard*, onlangs via Bremen aangevoerd, ter markt gebragt.

Van de West-Ind. maatschappij werden aldaar dezer dagen 117 pakken, plantage *H. Kleijn*, tot ca. 27 c. opgeruimd. De aanvoeren bestonden uit 1508 pakk. S. V. B. per *Willem III*, en 71 pakk. Kadoe soort, per de lading *Vriendschap*. De voorraad op heden te Amsterdam bedraagt 8736 pakken.

Huiden. Alleen zijn verkocht 120 ps. Oost-Indische per *Johanna Maria*, prijs geheim, denkelijk 36 c.

Indigo onveranderd doch zonder handel. Voor particulieren hadden eenige aanvoeren plaats.

In Cochenille ging niets om. Te Amsterdam zijn 64 kisten Java voor particulieren aangevoerd.

Kamfer. De prijs is nominaal, van Japansche 68 c.; van Chinesche 62 c.; — Tamarinde blijft geheel verlaten en zonder eenige handel. — Cubeben steeds nominaal 72 1/2 c. — Staranijs meer begeerd; te Amsterdam bedong eene partij van 60 kn. 65 c. — Radix Calanga op *f* 16 gehouden, maar zonder koopers. — Rhabarber bij voortduring zeer schaarsch, dat de omzet belemmerd. — Cassia Lignea. Kistjes blijven tot 78 à 79 c. te koop. — Cassia Lignea Vera in de laatste dagen met veel vraag en handel; c. 600 pakk. gewone soort zijn van 31 à 32 c. omgezet; onder 33 à 34 c. is niet te koop. Tigablas met 42 c. betaald en onder 45 c. niet te koop. Geconfijte Gember nominaal 60 à 65 c. naar kwaliteit. — Gum Damar stil, de houders zijn ongenegen aan verdere prijsverlaging toe te geven. Gum Elasticum met vaste prijzen; voor zeilende partijen *f* 60 á *f* 61, voor partijen in loco *f* 61 à *f* 62, — Bindrotting. Door gebrek aan gelegenheid ter verzending zijn de prijzen gedrukt. Verkocht werden 3100 bossen per *Mary Catharine* en 2000 bos. per *Duiveland*, beide partijen *à f* 9 1/2. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 42,139 boss. en bij particulieren alhier 7109 bossen.

Banca Tin met meerdere vraag. Sedert onze vorige zijn afgedaan: 400 bl. tot *f* 74 1/2, 15000 bl. tot *f* 75, 1000 bl. tot *f* 75 1/2, 595 bl. tot 76, en 1250 bl. tot *f* 77; men houdt nu op *f* 78.

De afdoeningen van Arak hebben in de afgeloopen maand bestaan uit twee partijtjes, ieder van 50 leggers in de tweede hand en van 30 leggers, zeilende per *Abyssinia* op Amsterdam.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Februarij. 5	Engelsch.	Chebuets	A. Johnston	Liverpool	3 Nov.	Singapore
» —	»	British	R. Freeman	Hongkong		Londen
» —	»	Royal Saxon	H. R. Jackson	Shanghai	13 Jan.	»
» —	Oostenrijk	Robert	Camelte	Singapore	28 »	Triest.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Februarij. 8	Z. M.	st. Celebes	luit. t/z. 1 kl. Geerling.	Samarang	6 Februarij	
» —	Nederlandsch	Joan Melchid Kemper	J. C. Schaap	Rotterdam	25 Oct.	B. Kopersmit en co.
» —	»	Generaal baron van Geen	G. Rotgans	Amsterdam	1 Nov.	de Weerdt, Ruyl en co.
» —	»	Laura Adele	Swarts	Hobert-Town	8 Dec.	
» —	»	Macao	A. L. Hoffman	Kaap d. G. Hoop.	26 »	Tiedeman en van der Burg.
» 9	Amerikaansch	Horsburgh	Fuller	Singapore	4 Feb.	Paine, Sricker en co.
» —	Belgiesch.	Ambronix	de Ruyter	»	2 »	G. Suermondt en co.
» —	Fransch.	Madagascar	Richardeau.	d'Auray	8 Nov.	»
» —	Bremer	Auguste	Langenberg	Whampoa	26 Jan.	Busing, Schröder en co.
» —	Nederl. Indisch	Banka	Montero	Padang.	28 »	
» —	» »	Jane Sarine	Brodie	»		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Februarij. 9	Nederl. Indisch	st. Ambon.	Hugenholtz	Padang
» —	» »	st. Banda	Schmidt	Samarang via Soerabaya.
» —	Nederlandsch	Pollux	Kooy.	Rotterdam via Samarang.
» —	Nederl. Indisch	Orestes.	Jo Ago	Padang.
» —	» »	Foelkeel Gayer	Said Alkaf	Palembang.
» —	» »	The Flirt	Said Shatrie	Grissee.
» 10	Engelsch	Charlotte	Liebschwager	China.
» —	Amerikaansch	Cyane	Burmeester.	California
» —	Nederl. Indisch	Fathool Hair	Said Olregie	om de Oost.
» 11	Nederlandsch	Echo	D. Kuiper.	Samarang.
» —	Nederl. Indisch	st. Java	Batten	Singaporé.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Anna Lina *	Siedenburg	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	Holland *	Meindrecht.	Nederland via Samarang	»
»	Margaretha Johanna	M. Schow	Samarang en Soerabaya	»
»	Robertus Hendrikus *	R. H. Mulder.	Rotterdam	G. Suermondt & co.
»	Serrus.	K. Mulder.	Amsterdam	»
»	Adolf van Nassau *	D. D. Borches	Deal voor orders	»
»	Luctor en Emergo	Ouwehand.	Cheribon	de Weerdt, Ruyl en cô.
»	Generaal baron van Geen	G. Rotgans	Nederland via Soerabaya	»
»	Wassenaar	A. Hofste	Amsterdam	Tiedeman en van der Burg.
»	Macao.	A. L. Hoffman	Rotterdam	»
»	Madura.	J. Drayer.	Amsterdam via Soerabaya	»
»	Amicitia *	C. Hellingman.	» via Tjilatjap	Haager en Schuurman.
»	Azia *.	C. Abrahams Jr.	» » »	»
»	Admiraal Piet Hein *	Hasewinkel	»	»
»	California *	Jaski	»	B. Kopersmit & co.
»	Prins Maurits *	J. Bart	»	»
»	Joan Melchior Kemper *	J. C. Schaap		»
»	Jan van Brakel	Esink	Nederland.	John Pryce en co.
»	Ellen	J. C. Lebert	Samarang	»
»	Gertrude	J. Lourens		Reynst en Vinju
Nederl. Indisch	Cecilia	Young	Golf van Persie	Coulster
» »	Mackmodie	Sech SoE		»
» »	Ydrosie	Sech Ismael		»
» »	Fatahool Mobark	Kassan.	Soerabaya.	D. N. Buys en co.
» »	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Soerabaya.	
Engelsch	David Clarke	Deighton	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	David	Boyd	Onbekend	»
»	Sisters	Duncan	Singapore	McEwen en co.
Amerikaansch	Lowell.	Geo. Macom	Boston	Maclaine, Watson en co.
»	Horsburg	Fuller	Boston	Paine. Stricker en co.
Fransch.	Sydonie	M. Pion	Nantes	G. Suermondt en co.
»	Madagascar	Richardeau.	Padang	»
Belgisch	Ambronix	de Ruyter		»
»	Amable	E. Bandry	Bordeaux.	Busing, Schöder en co.
Bremer	Auguste	Langenberg		»
Hamburgsch	Carl von Graefe	Von Graefe	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	Rio di Janeiro	C. A. Huescke	Nederland	Metzendorf, Wilmans en co.
Deensch	Colibri	Kopperhold	Singapore.	»

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een.*

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Febr. 1	Bal.	Tijro	Samarang	Balie(Amp.)
» —	N. I.	st. Langin Lamongan	Pa Arieman	Probolingo.
» 2	Ned.	Whampoa	H. Kramer	Makassar.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Febr. 1	N. I.	Voorlooper.	Bapa Kinan	Balie(Amp.)
» —	»	Zein	Sech Bandjardena	Banjermass.
» —	Hamb.	Hannebal	J. C. Hoijreep	Australie
» 3	Bal.	Arrow	Biauw Aan.	Balie (Bad.)
» —	N. I,	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Pan. v. Prob.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Mathilda Cornelia	L. E. Lundegren	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Anna Maria Henriette	F. Zeijlstra	»	»
»	Catharina Maria	G. L. Gartmans	»	»
»	Christina Agatha	O. Lap	»	»
»	Stad Thiel.	W. B. Derks	»	»
»	Japara.	C. Kramer.	»	W. Cores de Vries.
»	de stad Nijmegen	P. W. Mellink	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Mathilda	A. Jeke	»	»

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Nanem der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Jan. 31	Ned.	Koning Willem II	G. van Eijk	Probolingo.

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Jan. 31	Ned.	Mentor	D. A. Zeijlstra.	Amsterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stoomschip *Batavia*: de heeren *van Rijnberg*. — *Alberti echtgenoot en 2 kinderen*. — Kapt. *van Riesen*. — de heer *C. P. Brest van Kempen*. — *Z. M. Troepen*.

Met het Ned. schip *IJdroesie*: 15 *Chinezen*.

Met het Ned. schip *Joan Melchior Kemper*: de heeren Mr. *J. Voute en familie*. — *Hulshoff*. — Mejufvrouwen *van Sloten*. — *Van der Bent*.

Met het Ned. schip *Generaal Baron van Geen*: de heer *Labaar, echtgenoot en kind*. — 3 *Officieren*. — *Z. M. Troepen*.

Met het Brem. schip *Auguste*: 57 *Chinezen*.

Met het Ned. schip *Banka*: Mevr. *Monteiro en kind*. — Stuurman *Feurne*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. stoomschip *Banda*: de heeren *F. Puche*. — *C. Descelles*. — *J. W. Nijs*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 8 *tot en met den* 11 *Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Anjer per praauw *Sampang* gez. Talib.

50 pic. peper. 500 ps. led. zakken. *Tan Boensan*.

Van China per ned. ind. schip *Ydroessie* gez. Barneveld.

20620 pakk. chin, kommen eu borden. 546 do. do. offerpapier. 200 do. do. grovepapier. 110 krandjang do. aardewerk. 3900 ps. do. vloersteenen. 28 do. do. steeneu. 73 stell. do. do. 80 do. do. aardewerk. 60 do. do. 2 pr. do. stoelen. 1 stel. do. steenen. 2 krdj. do. majoe olie. 19 do. do. drooge vijgen. 10 pakk. nachtbloemen. 4 do. do. waterlimoenpitten. 2 tonn. do. vischkuiten. 6 kn. do. vermilioen. 28 do. do. laxa. 7 do. do. goud vergulsels. 17 do. do. thee. 10 krandj. do. gezt. provis. 30 tonn. do. verf. 300 pakk. do. paijongs. 9 krandj. do. medicijn. 1 chin. kleerekast. 2 ps. chin. wasch tafels. 2 do. do. huisjes. 2 stell. do. ledikanten. 9 kn. do. muilen. 10 pic. do. tajoe steenen. 2 kn. do. goud vergulsels. *Ocij Intjeng*.

65 pakk. chin. divers. goederen. *Geij Seng*.

3 » » » *Tjioe Tjengte*.

1 kt. » hoeden. *Oeij Legie*.

1 bl. lijnwaden. *Anderson Tolson en co.*

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Maroedien,

6000 ps. arensuiker. 4000 do. eende eijeren. 20.000 do. kamirie noten. 10 roll. zwt. touw. 6 pic. kapok. 4⁰⁰/₁₀₀ do. krandjie. 500 ps. led. geldzakken. *Tan Kie*.

Van Melbourne per ned. schip *Wassenaar* gez. A. Hofstee. agt. Tiedeman en van der Burg.

1 kt. zilverwerk. *Order*.

Van Tjiringien per praauw *Sampang* gez. Doelassier.

450 ps. buffelhuiden. 60 pic. boombast. 10 do. gomelastiek. 40 ps. houte sieriedoozen. 10.000 do. pinang noten. *Gezagv.*

Van Bantam per praauw *Kollek* gez. Ambon.

8500 ps. atappen. 12 roll. zwt. touw. 8 do. bant matten. ....

Van Bombay per Eng. schip *Charlotte* gez. Leebschwagen. agt. Adam en co.

4170 bn. katoen. *lad. bestemd voor China*.

Van Siam per Siam wangkang gez. Tjan Peng.

1.700.000 ps. siam gezt. kemboong. 10 pic. do. gedr. gaboesvisch. 15 do. do. scharretjes. 15 do. do. trievisch. 1400 ps. do. aardewerk. 55 stell. do. do. 3 pr. hertenhoorn. *Gezagv.*

Van Nederland per ned. schip *Generaal Baron van Geen* gez. E. Rotgans, agt. de Weerdt Ruyl en co.

192000 n. ℔ coaks. *bestemd v. Soerab.*

85 stav. 2 brokk. 124 pl. 7 kn. ijzer. 3719 stukken. gietijzer, 245 vn. vleesch. 287 do. boter. 104 bn. koffijzakk. 20 vatjes. specie. *f* 200,000.— *N. H. M.*

11 kn, koek en banket. 20 vs. coorst en saucijs. 10 do. rolpens 24 do. paarlgarst 90 ps. hammen. 8 tonn. teer. 1 kt. 10 pott, groentens. 130 led. leggers. *Gezagvoerder*.

Van Melbourne per ned. schip *Dorothea Henriette* gez. D. Smit agt. Bahre en Kinder.

350 vn. meel. *de Agenten*.

Van Tanara per praauw *Sampang* gez. Ladieb.

3000 ps. led. zakken. *f* 200 kopergeld. *Tio Kossing*.

Van Tjiringien per praauw *Sampang* gez. Kabieb.

70 pic. gomelastiek. 50 tonn. olie. 25 pic. boombast. *Tjoe Singkiat*.

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Sangiet.

6000 ps. arensuiker. 3000 do. aardewerk. 12 do. rottingmatten. 900 pott. kalk. 12 pic. uijen. 2 do. karbouwvet. *f* 400 kopergeld. *Io Tamsoeij*.

Van Singapore per Am. schip *Horoburg* gez. S. Tullen agt. Paine, Stricker en co.

3066 pic gambier 38 kn. foelie. 240 do. notenmuscaat. 6400 boss. rotting. *lad. bestemd van Boston*.

Van Rotterdam per ned. schip *Joan Melchior Kemper* gez. J. Schaap agt. B. Kopersmit en co.

20 vs. specie. *N. H. M.*

2 » » *Java Bank*.

4 ks. drogerijen. 100 vs. boter. 115 ks. kaas. *Agenten*.

2 kn. porcelein. 95 do. manufact. 2 do. schilderijen. 200 ks. wijn. *E. Moormann en co.*

51 kn. manufact. *G. Suermondt en co.*

16 oxh. azijn. 4 kn. zeildoek. 400 vs. boter. 3 kn. papier. 30 md. water. *Haager en Schuurman*.

13 kn. manufact. 22 md. water. 1 kt. vruchten. 2 do. boeken. 2 do. glaswerk. 79 coll. provisien. *Tiedeman en v. d. Burg*.

3 ks. papier. 12 coll. medicijnen en verfwaren. *Kreglinger Dummler en co.*

1 kt. kouzen. 5 do. wijn. 15 do. glaspaarlen. 26 do. manufact. 1 do. zijde goederen. *Metzendorff Wilmans en co.*

1 kt. manufact. 2 do. medicijn en glas. 40 vs. loodwit. 17 kn. huisraad. 2665 stav. en boss. ijzer *Busing Schröder en co.*

4 ku eau de cologne. 200 do. vensterglas. 68 coll. manufact. 11 do. modewaren. 29 do. kramerijen. *Pandel en Stiehaus*.

4 ks. manufact. 1 do. boeken. 73 coll. verfwaren. *de Weerdt Ruyl en co.*

31 coll. manufact, 24 do. kramerijen. *Bahre en Kinder*.

48 kn. manufact. 39 md. water. 200 vs. boter. 11 kn. diversen. *B. van Leeuwen en co.*

270 ks. kaas. 17 kn. bier. *v. Ommeren Rueb en co.*

1 kt. garen. 1 d. manufact. *Gumprich*.

9 kn. glaswerk. 80 coll. provis. en dranken. *v. d. Broek en co.*

17 coll. meubelen en glaswerk. 200 kn. brandewijn. *de Fiennes*.

37 coll. drogerijen. medicijnen eu verfwaren. *O. R. Lange*.

12 coll. meubelen en provisien. gebr. *Roselje en co.*

85 coll. dranken. 1 kt. schoenen. *v. d. Biesen en Zoon*.

40 kn. wijn. 41 do. dranken. 1 do. chocolaad. 1 do. kramerijen. 1 do. olie. *van der Does*.

13 kn. boeken en papier. *v. H. Noman en Kolff*.

4 ijzeren assen. *Paine Stricker en co.*

18 coll. provis. *John Pryce en co.*

20 vs. boter. 60 keld. genever. *van Driessche*.

10 kn. medicijn. *Goring*.

7 coll. verfwaren en boeken. 4 do. apoth benoodigheden. *N. Lange*.

3 kn. papier. 2 do. boeken. *Lange en co.*

2 do. schilderijen en boeken. *van Dorp*.

4 coll. provsien, *J. R. Kleyn*.

10 vs. boter. *Martin Dyce en co.*

2 kn. boeken en platen. *v. d. Beek*.

4 kn. papier. *Mil. departement*.

2 do. bessensap. *v. d. Velde*.

1 do. muzijk instrumenten. *Ducommun*.

27 do. wijn. *Willet*.

1 do. hoeden. 20 oxh. azijn. *Tiedeman en v. d. Burg*.

1 do. koopmanschappen. 60 wijn. 31 md. water. 14 ks. manufact. *Order*.

Van Nantes per Fr. schip *Madagascar* gez. Richardean agt. G. Suermondt en co.

125 kn. vrucht op water. 30 do. provis. papier etc. 1 do. kantoorbehoeften. 2 do. zadels. 4 do. 1 rijtuig. 1 do. zadelwerk. *Agenten*.

Van Singapore per Belg. schip *Ambiorix* gez. J. de Ruyter agt. G. Suermondt en co.

596 schuitjes tin. 565 bn. gambier. *Agenten*.

66 schuitjes tin. 200 pakk. planken. *Busing Schröder en co.*

1000 ps. planken. 14 bn. goeniezakk. 1 do. manufact. *J. Chathoon*.

4000 ps. planken. *Martin Dyce en co.*

30 ks, cognac. *Waitz Stuve en co.*

4 kn. zijde. 1 do. 2 bn. manufact. 6 vn. vischkuit *Said aloei Satrie*

49 zakk. zaden. 16 pakk. manufact. 2 do. boeken. 1 blik diversen. 2000 planken. *Joakim*.

84 zakk. zaden. 1 kt. zijde. *Andreas en co.*

12 vn. bier. *Morgan Melbourn en co.*

Van Padang per ned. ind. schip *Jane* gez. C. Brodie. agt. Adam en co.

3984⁸⁰/₁₀₀ pic. koffij. *MacLaine Watson en co.*

5 bn. manufact. 10/m man. sigaren. *Gezagv.*

Van Padang per ned. ind. schip *Banca* gez. Montiero. agt. Anderson Tolson en co.

1002 pic. rijst. 72⁴⁰/₁₀₀ do. rotting. 56 do. benzoin. *Lim Pekhoo*.

275 » rotting. *Sech moht. Joas*.

5187⁸⁰/₁₀₀ pic. rijst. 75 do. rotting. 5⁸⁷/₁₀₀ do. was. 9¹⁵/₁₀₀ do. gomelastiek. 66¹⁰/₁₀₀ do. kassia. *John Pryce en co.*

192 pic. benzoin. *Tjia Hongka*.

1 pic. was. *Agenten*.

300 ps. buffelhuiden. *Purvis*.

3 pic. damm. 1¹/₂ do. sumatra garen. 4 do. was. 4¹/₂ do. foelie. 2¹/₂ do. notenmuscaat. 4 dooz. panjes. eenige chin. kramerijen. 43 st. ong. katoen. 20 do. rood do. 5 corg. sarongs. 38 ps. kat. gingh.. 2 do. tjelees. 50 do. cambrics. 5 do. neteldoek. 6 roll. grijn. 2 st. laken. 5 corg. kat. sarongs. *Tjie Oekie*.

28⁰/₁₀₀ pic. zw. peper. *Order*.

Van China per brem. schip *Auguste* gez. G. C. Langenberg. agt. Busing Schröder en co.

4 kn. zijde 3 do. koopmanschapp. *Tiedeman en v. d. Burg*.

100 kn. cassia. *Agenten*.

1503 roll. chin. goederen. 34 kn. beschuit. 2 do. zijde. 1 do. koopmanschappen. 2 do. thee. *Metzendorff Wilmans en co.*

31 kn. papier. 1 do. koopmanschapp. *de Weerdt Ruyl en co.*

6 kn. zijde. 1 do. diversen. *Bahre en Kinder*.

2 kn. diversen. *G. Suermondt en co.*

398 coll. chin. goederen. *Order*.

UITVOER.

Naar Soerabaya via Samarang per ned. ind. stooms. *Banda* kapt. Schmidt agt. B. Kopersmit en co.

6 kn. manufact. uit entrep. 1 kt. kousen. *Metzendorff Wilnams en co*

3 kn. glaswerk uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*

7 kn. kat. goederen. uit entrep 2 do. glaswerk. 1 do. zijde goederen. 50 do. wijn. 10 provisien. 1 do. kramerijen. 1 vt. ijzerwerk. 1 baal laken. *Barhe en Kinder*.

40 st. jap. bezems. *Walen*.

2 koff. 1 kt. kleederen. *de Agenten*.

4 kn. jap. agar agar. 2 do. led. flesschen. 2 do. provis. *Leroux en Berne*.

4 kn. papier- 1 do. imprimes. *Lange en co.*

23 bn. 19 kn. manufacturen. 2 kn. 138 doz. kouzen. 1 do. 403 ps. kleedjes. *Burt Mijrtle en co.*

1 kt. 50 corg. sarongs. *Gumprich*.

7 kn. manufact. uit entrep. 22 do. do. *Martin Dyce en co.*

5 vs. specie *f* 20.000.— 23 kn. rood garen uit entrep. *Busing Schröder en co.*

11 kn. specie. *f* 33.000.— ¹/₂ pijp. madera. *Morgan Melbourn en co*

1 kt. inh. 1 grafsteen uit reg. 1 do. do. 2 consoles. en eenige kleedingstukken. *Roijast en Vinju*.

1 kt. mil goederen. 2 do. geneesmiddelen eenige marine goederen. *Gouvernement*.

6 kn. eur. chitsen, 3 do. bat. lijnwaden. 1 do. enr. bl. katoen. *Sech aboebakar Jebedie*.

4 boss. ijzer. *van Ommeren Rueb en co.*

348 realen stofgoud. *Said mocht. Aijdiet*.

1 kt. regaal uit reg. *Sluyter*.

50 keld. genever uit entrep. *John Pryce en co.*

20 kn. roodewijn. 10 vt. bier. 10 kn. man. sigaren. 1 do. 100 fl. bitter. 6 do. cognac. 10 vs. boter. *van den Broek en co.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Naga Laut* gez. J. Winter, agt. John Pryce en co.

1 pak zeilgaren. *Jacometti*.

150 ks. zwd. staal uit entrep. 150 do. idem. 2865 staven do. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*

4 ks. absijnth. *Ducommen Bornand*.

1 kt. inh. 1 ps. zijde. *de Weerdt Ruyl en co.*

3 kn. ginghams. *Pandel en Stiehaus*.

3 kt. 90. corg. 4 do. 763 pic. 2 do. 260 doz. gew. goederen. 1 do. 12 corg. gedr. do. 20 do. calicots. 1 do. mutsen. 1 baal wollen goederen. 1 do. rood garen. uit entrep. *E. Moormann en co.*

5 kn. sigaren. 100 keld. genever- 5 vn. koolteer. 1 kast *de Agent*.

1 kt. gew. katoen. *E. Moormann en co.*

3 bn. kat. goederen. 4 kn. do. do. 1 kt. parfumerien. 5 kn. 2 bn. ong. katoen. 1 kt. man. sigaren. 1 do. lavender water. *Hunter, Houghton en co.*

4 kn. ginghams. *Pandel en Stiehaus*.

6 kn. a. r. doeken. *McEwen en co.*

1 kt. parfumerien. 10 kn. kramerijen. *Bahre en Kinder*.

1 pak inh. 1 tapijt. *B. Kopersmit en co.*

10 kn. bier. 6 doz. rhijnwijn. 4 do. cognac. 4 do. madera. ¹/₂ doz. mosterd. 12 blikk. sardijntjes. 10 pakk. kaarsen. 33 blikk. groentens. 8 vs. haring. 1 doz. poeder chocolaad. 1 do. eng. zuur. 1 kt. bitter. 1 keld. genever. 4 fl. ansjovisch. 1 keld. gedr. vrucht. 1 kt. banket. 1 do. suikerwerk. 3 blikk. beschuit. 1 doz. bessen genever. 3 fleschen rozijnen. *Van Kleeff en co.*

Naar Samar. en Banjermass. per ned. ind. bark *Balheer* gez. Moht. Ariep.

Voor Samarang.

700 potj. gezt. uijeu. *Gezagvoerder*.

4 kn. glaswerk. 2 vn. uijen. 26 do. staal. 5 kn. bier. 2 do. parfumerien. 1 kt. eng. verlaktleder. 3 doz. eur. gem. flanelle hemden *Gouw Kianhian*.

50/m. man. sigaren. *B. Kopersmit en co.*

39⁸²/₁₀₀ pic. ghie. 66³¹/₁₀₀ do. comijnzaad. 1⁸²/₁₀₀ do. zwt. do. *Andreas*

10 kn. wijn. 2 fusten cognac. 1 kt. vrucht. *L. Campredon*.

10 kn. witte katoen. 1 do. naaigaden. 1 do. koperknoopjes. 9 do. eur. chitsen. 24 krandj. do. borden. *Lim Hoa*.

50 pic. ijzer. *Zakara*.

100/m. man. sigaren. *G. Nokapiet*.

1 kt. diversen. *v. H. Noman en Kolff*.

1 ijzer balans. 2 houte schoten. 750 ℔ gewigt. *H. Plump*.

6300 pakk. chin. kommen. 25 krandj. kommentjes. *Kat Sioktjoem*.

Voor Banjermassing.

20 pic. zwt. peper. 1 stel batav. bruidmeubelen. 26 ell. laken. *Hassan Noedien*.

100 ps. chin. papieren paijongs. 1 pic. do. tabak. 1²⁰/₁₀₀ do. batav. witte uijen. 7 bu. eur. ong. katoen. 2 kn. bat. gedr. lange kleedj. 4 corg. batav. bat. doeken. 5 ps. eur. chitsen. 12 do. chin. papieren paijongs. 35 pic. zwt. peper. 5 kn. eur. ong. katoen. *Kwee Soeijong*.

7¹⁵/₂₀ corg. batav. bat. sarongs. 2⁶/₂₀ do. idem. slendangs. 1 do. idem doeken. 7 ps. idem. sarongs. 5 do. eur. kat. do. *Alie Achmat*

Naar Anjer per praauw *Blasmanka* gez. Ketjiel.

10 ps. eur. rood katoen. 10 do. do. madapoll, 10 do. do. ong. kat. 14 doz. stoelen. 1 rol touw. 35 doz. borden. 20 do. komm. ⁶⁰/₁₀₀ pic. notenmuscaat. ⁸⁰/₁₀₀ do. lange peper. 2 stell. stale pannen. 1 ton jarak olie. 50 pic. rijst. 4 bott. kaijoe poetie olie. 900 zilver sp. matten. *f* 2500 do. specie. *f* 1600 kopergeld. *Lim Engho*.

Naar Samarang Indramajoe en Tegal per ned. schip *Pollux* gez. J. Kooij agt. Tiedeman en v. d. Burg.

100 pic. rotting. 1 kt. inh. 1 geweer. 1 pak hagel. 10 st. ijzerwerk 1 kt. chin. gewigten. 1 vt. bier. 1 reiswagen. 2 pakk. papier. 1 do. diversen. 27 ks. kazen. 7 vs. boter. 2 kn. divers. 1 blikken koker prenten. *Agenten*.

20 pedatie assen. 1 kt. glaswerk. 1 do. porcelein. 1 singap. plank. gebr. *Roselje en co.*

1 vt. koolteer. 1 kt. 1 ned. vlag. *Gouvernement*.

1 tros cur. touw. 1 pak 6 lijnen. *Jacomettie*.

25 keld. genever. 5 ks. rhijnwijn. *Haager en Schuurman*.

5 bladen rood koper. 6 bn. oud goeniezakk. 5 vn. teer. 1 pak groentenzaden. *John Pryce en co.*

6 ks. jap. soija. 1 kt. sigaren. 1 do. kramerijen. *Levert*.

1 vt. gort. 1 do. gr. erwten 1 do. spek. uit entrep. *Radijs*.

Naar Rotterdam per ned. schip *Robertus Hendrikus* gez. Q. H. M[...] der agt. G. Suermondt en co.

114 pic. rotting. 5242 do. suiker. 4545 do. rijst. *Agenten*.

Naar Bantam per praauw *Sampang* gez. Takar.

30 pic. java tabak. 1 stel inl. bruidmeubels. 30 pr. led. tonn. *f* 8[...] kopergeld. ......

Naar San Francisco per Am. schip *Cyane* gez. Burmester, agt. MacLaine Watson en co.

3288 pic. suiker 770 do. koffij. 1090 do. rijst. 3 ks. jap. goedere[n] *Agenten*.

Naar Indramajoe per praauw *Sampang* gez. Goler.

20 pic. stroogaren. 4 do. was. *Tjo Eng*.

Naar China per eng. schip *Charlotte* gez. Leebschwagen.

4170 bn. katoen. *aan boord gebl. lad. van Bombaij bestemd v. Chin[a]*

Naar Bantam per praauw *Sampang* gez. Banil.

80,000 ps. gezt. kemboong. 15¹/₂ pic. java tabak. 4 ps. stoelen. [...] catt. kaarsen. 40 ps. led. tonn. *Tio Oun*.

Naar Bantam per praauw *Sampang* gez. Bak.

90.000. gezt. kemboong. *Tjia Tjokseng*.

Naar Tjiriegien per praauw *Sampang* gez. Yang.

f 834 kopergeld. *f* 1800 do. 40 ps. led. tonnen. *Tjoe Sengkiat*.

Naar Tjiriegien per praauw *Sampang* Idem.

*f*920 kopergeld. 12 pic. ijzer. 10 do. java tabak. 2 chin. tafels. tonnetjes chin. verf. 20 catt. benzoin. 2 krandj. aardapp. 74 l[...] tonnen. *Lim Oetjie*.

Naar Bantam per praauw *Sampang* gez. Sangiet.

4 pic. gambier. 1¹/₂ do. suiker. 1 kt. thee. 60 ps. led. tonnen. *O[...] Toon*.

Naar Bantam per praauw *Sampang* gez. Saijied.

1 pic. gambier. 20¹/₂ do. java tabak. *Tan Kie*.

Naar Palembang en Muntok per ned. ind. bark *Lachmadie* gez. Said aboebakar bin alie Alkaf.

Voor Palembang.

105 pic. suiker. 254 do. rijst. 6 do. roode uijen. 400 ps. dadels. pic. kapok. *Said Aboebakar*.

1 zieke draag kist. *Gouvernement*.

20 vs. boter. 10 do. bier. 10 md. do. 1 kt. cognac. 3 kn. prov[...] 2 do. was. 1 do. papieren. 1 do. 3 kazen. *van den Broek en co*

f 2000 zilv. specie. 1000 ps. vloersteenen. *Gezagv.*

f 4530 » » *Said aloei Satrie*.

47 coll. artillerie goederen. buskruid tonnen. 26 patronen. *Mag[a]zijn Meester*.

20 kn. roodewijn. 2 do. milit. goederen. *alg. Pakhuismeester*.

Voor Muntok.

56 schragen. 8 ps. slaaptafels. *Gouvernement*.

Naar Rotterdam via Samarang per ned. schip *Echo* gez. D. Kuijpe[r] agt. Tiedeman en v. d. Burg.

500 pic. rijst. 47 do. suphout. *MacLaine Watson en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 1 *tot en m[et]* 3 *Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Balie per bal. schoener *Tijro* gez. Pa Samarang agt. Adam en co

160 pic. rijst. 1 do. tabak. *de Agenten*.

Van Macassar per ned. schip *Whampoa* gez. H. Kramer. agt. W. Cores de Vries.

44 kn. en pakj. lijnwaden. 4 do. ijzerdraad. *Hoektra Gijsing en co*

1800 pic. rotting, *N. H. M.*

UITVOER.

Naar Balie per ned. schoener *Arrow* gez. Lauw Awan.

2 pic. suiker. 76 st. led. olie tonnen. 2 pic. kapas suiker. 2 k[...] soija. 100 st. chin. pap. paijongs en eenige kleinigheden. *Gezag[v.]*

Naar de Molukkos via Sumanap per ned. schip *Atiat Ulmaula* gez. Sech Sehan bin Said Bauzir.

3 keld. appelen. 2 kn. pruimen. 45 vs. boter. 90¹/₂ vn. vleesch. gebruikte persmachine, 1 ijzeren koffij-molen. 70 kn. vn. md. in[...] divers. dranken. 5 pakken. chin. papier. 2 koij. kalksteenen. 30 pic. rijst. *G. Hoedt*.

12 kn. inh. kleederen en churigale instrumenten. 1 jagtgeweer. 1 vt. bier. 3 krandj. diversen. 2 vs. boter. 1 pak beddegoed. 2 ro[...] ting banken. 1 do, mand. 1 reiszak. *Ten Sisthoff en Schot*.

1 ijzeren jagtwiel met toebehooren. 1 pers. 5 pakk. grofpapier. pic. aardapp. 5000 st, java sigaren. *B. J. van Eck en co.*

2025 pic. steenkolen. 1 kt. katonetten. 2 kn. salamporis. 2 bn. [...] toen. *P. Kervel en co.*

1 baal sherting, *Adam en co.*

4000 st. java sigaren. 2¹/₂ pic. do. medicijn. 6 do. tabak. 18 k[...] lijnwaden. glas en aardewerk en eenige st. manufact. en kleinig[heden]. *Diverse Arabieren*.

CORRESPONDENTIE.

De Heer *R. M. P.* te Buitenzorg zond ons eene missive, welke wij echter wegens hare uitgebreidheid, nie[t] in haar geheel kunnen opnemen.

De Heer *R. M. P.* wenscht den Heer Dr. *P. F. H. Fromberg*, op te merken,, dat ZEd. zich vergist, dat o[p] het artikel in Nº. 9 van ons blad, onder het plaatselijk nieuws voorkomende, van zijne hand zoude zijn; we[l] had hij zich voorgesteld de algemeene vergadering der afdeeling Buitenzorg der Maatschappij; Tot Nut van '[t] Algemeen bij te wonen en ons deswegens een versla[g] toe te zenden, doch, tot zijn innigen spijt. werd hi[j] daarin door zware ongesteldheid verhinderd.

Ook vermeent hij, dat de Heer Dr. *P. F. H. Fromberg* dat berigt omtrent de gehoudene vergadering geheel verkeerd gelezen heeft, dewijl daarin *wel* staat, dat d[e] afdeeling der Maatschappij te Buitenzorg, *na de opname van zijne missive*, in Nº. 7 van de *Java-Bode*, eindelijk eenige teekenen van leven gegeven heeft, *doch geenszins* dat die teekenen van leven het gevolg va[n] dien brief waren of wel dat de afdeeling tot het belegen dier vergadering door dien brief was aangespoord. Dat, aangezien de vergadering eerst *na* het plaatsen va[n] zijn brief is gehouden, onze berigtgever in Nº. 9 va[n] den *Java-Bode* dus niets dan de zuivere waarheid geschreven heeft en dat hij zich verwondert, dat de penningmeester dier afdeeling, op zulk een hoogen toon aan die waarheid, die toch ieder met gezond verstand begaafd mensch dadelijk in het oog springt, heeft trachten te tornen. Dat hij overmits vermeent, dat die krachtige refutatie des Heeren *Fromberg* wel door de redactie had kunnen worden achterwege gelaten, en eindelijk dat hij, na het beleggen dier eerste vergadering, de zoete hoop koestert, dat de volijverige afdeeling Buitenzorg zich haasten zal de schoone vruchten te doen rijpen, waarvan de kiem zich reeds zoo veel beloovend in haren boezem blijkt te ontwikkelen.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

H.H. Leden wordt mits deze kennis gegeven dat de gewone bijeenkomst instede van op Zaturdag 18 op Woensdag 15 Febr. zal gehouden worden. Het stafmuziek zal zich dien avond als naar gewoonte doen hooren.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.